

**PROFESSIONELE BACHELOR IN HET ONDERWIJS
SECUNDAIR ONDERWIJS**

Bachelorproef

Waar komt de professionele
bachelor LO terecht op de
arbeidsmarkt?

1 Voorwoord

Voor mijn bachelorproef heb ik gekozen voor het onderwerp 'Waar komt de professionele bachelor LO terecht op de arbeidsmarkt?'. Zelf vind ik dit een heel interessant onderwerp waar uiteraard ook interessante resultaten mee naar voor zullen komen.

De reden dat ik hiervoor heb gekozen, is omdat ik zelf nog niet goed weet wat ik nu precies wil gaan doen nadat ik ben afgestudeerd. Vanzelfsprekend zal ik ook niet de enige zijn die hier nog twijfels over heeft. Juist daarom is het zo boeiend om via dit onderzoek voor mezelf een duidelijker beeld te scheppen, maar ook voor mijn medestudenten en de leerkrachten die instaan voor de opleiding 'Lichamelijke Opvoeding'. Dit alles zal ik met de hulp van mijn promotor, meneer Celis, kunnen waarmaken.

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Inleiding	5
3	Literatuur	6
3.1	<i>Lichamelijke Opvoeding</i>	6
3.1.1	Diploma zorgt voor mogelijkheden	6
3.1.2	Hoe werkt de opleiding aan werkmogelijkheden	6
3.1.3	Leerkracht LO in het onderwijs	7
3.1.4	Leerkracht LO in zijn vrije tijd	7
3.1.5	Leerkracht LO in combinatie met andere vakken	8
3.1.6	Leerkracht LO op het secretariaat	8
3.1.7	Lerarentekort vandaag al een feit	9
3.1.8	Starters hoppen van interim naar interim	10
3.1.9	Een juf of meester die zelf maar LO geeft	11
3.1.10	Meer dan twee uurtjes sport in scholen	11
3.1.11	Lerarentekort in het onderwijs	13
3.2	<i>Leerkracht LO in andere sectoren</i>	17
3.2.1	Leerkracht LO op de sportdienst	18
3.2.2	Leerkracht LO als personal trainer	18
3.2.3	Leerkracht LO als fitness instructeur	19
3.2.4	Leerkracht LO als medisch afgevaardigde	20
3.2.5	Leerkracht LO in de financiële sector	20
4	Onderzoek	21
4.1	<i>Het opstellen van een enquête</i>	21
5	Resultaten enquête	23
5.1	<i>Algemene resultaten</i>	23
5.1.1	Afstudeerperiode	23
5.1.2	Behaalde diploma's	23
5.1.3	Onderwijsinstelling	24
5.1.4	Job-specifieke vragen	25
5.1.5	Vergelijking job en bijverdienste in de sportwereld	28
5.2	<i>Resultaten van leerkrachten</i>	29
5.2.1	Tewerkstellingsregio	29
5.2.2	Aantal uren in het onderwijs	29
5.2.3	Tevredenheid	32
5.2.4	Bijberoep	32
5.2.5	Vergelijking leerkrachten LO	33
5.3	<i>Resultaten van medisch afgevaardigden</i>	34
5.4	<i>Resultaten van secretariaat medewerkers</i>	34
5.5	<i>Resultaten van personal trainers en fitnessinstructeurs</i>	35
5.6	<i>Resultaten van medewerkers op de sportdienst</i>	35
5.7	<i>Overige resultaten</i>	36
5.8	<i>Resultaten naar de opleiding</i>	37
5.9	<i>Tips van de doelgroep</i>	38
6	Besluit	39
7	Literatuurlijst	40
8	Geraadpleegde werken	42
9	Bijlagen	43
9.1	<i>De enquête</i>	43

2 Inleiding

Via het uitvoeren van een onderzoek zullen we een antwoord krijgen op de hoofdvraag. Voor de literatuur ben ik uitgegaan van verschillende artikels die rechtstreeks en onrechtstreeks verbonden zijn met mijn onderzoek. Dit zijn voornamelijk artikels die iets weergeven over het beroep van een leerkracht LO.

De gemakkelijkste manier om aan de resultaten te komen, is via het maken van een enquête die naar de doelgroep zal en kan verstuurd worden. Om het mezelf niet te moeilijk te maken heb ik ervoor gekozen om dit online te doen, dit is naar mijn mening de enigste en de eenvoudigste manier om aan zoveel mogelijk resultaten te komen. Ik heb namelijk een uitgebreide enquête gemaakt via google docs. Hierin heb ik de verschillende facetten die ik wil nagaan in verwerkt op basis van de gevonden literatuur.

De doelgroep die ik wil bereiken, zijn alle personen die een relatie hebben met lichamelijke opvoeding. Zij kunnen dan op hun beurt de enquête zelf invullen, nadien zal ik dan alle resultaten via google drive binnen krijgen. Het invullen van de bevraging zal voor hen maar enkele minuten in beslag nemen, vermits ze enkel de vragen die voor hen van belang zijn moeten invullen. Met deze bevraging wil ik gaan onderzoeken/ te weten komen of het daadwerkelijk zo moeilijk is om een job in het onderwijs te vinden als leerkracht lichamelijke opvoeding. Daarnaast wil ik ook inzicht krijgen in welke alternatieven er zijn en waar de bachelors LO voor kiezen nadat ze zijn afgestudeerd. Gaan ze direct op zoek naar werk of studeren ze liever nog wat verder om hun kansen op de arbeidsmarkt te verruimen?

Mijn promotor kan de enquête via mail naar de doelgroep sturen, zelf kan ik via mijn persoonlijke contacten de doelgroep ook aanspreken.

Uiteraard is het belangrijk dat we zoveel mogelijk resultaten zullen binnenkrijgen van deze personen. Dit zorgt ervoor dat het onderzoek ook daadwerkelijk iets zal opleveren voor mezelf en de geïnteresseerden.

Indien je meer te weten wil komen over wat lichamelijke opvoeding inhoudt en welke toekomstmogelijkheden deze mensen hebben, raad ik je ten eerste aan om verder te lezen.

3 Literatuur

3.1 Lichamelijke Opvoeding

3.1.1 Diploma zorgt voor mogelijkheden

Vaak is het beeld dat mensen van leerkrachten 'Lichamelijke opvoeding' hebben, wat betreft het vinden van werk, met oogkleppen ontstaan.

Zo is het eerste wat ze zeggen: "Het is wel moeilijk om werk te vinden". Dit hoeft niet per se zo te zijn, want het behalen van het diploma bachelor in de LO geeft veel meer mogelijkheden dan enkel het onderwijs.

Dat deze mensen zowel in het secundair-, als lager- en kleuteronderwijs les mogen geven, is algemeen geweten. Daarnaast kunnen ze ook in veel andere sectoren terecht, namelijk de farmaceutische, medische, sportdiensten en –federaties, fitness, eventorganisaties, ...

Door het behalen van bijkomende getuigschriften, diploma's en certificaten kunnen de opties nog uitgebreider worden. Denk bijvoorbeeld maar aan initiator snowboard of ski.

Er wordt dikwijls gezegd dat een diploma lichamelijke opvoeding weinig toekomstperspectieven biedt. Dit is wellicht waar als je enkel uitkijkt naar een job in het onderwijs. Door zwakke sportieve prestaties van onze jeugd en onze topsporters op de Olympische Spelen begint de overheid echter stilaan te beseffen dat lichamelijke opvoeding op school de basis is voor alle sportactiviteiten in je verdere leven. In de toekomst zullen bewegingsopvoeding en lichamelijke opvoeding op school een belangrijkere plaats innemen. De vraag naar leraren lichamelijke opvoeding zal zeker positief evolueren.

3.1.2 Hoe werkt de opleiding aan werkmogelijkheden¹

Je kan als student op veel verschillende hogescholen terecht om de studie bachelor in de 'lichamelijke opvoeding' aan te vatten. Elk hebben ze hun eigen manier van werken.

Zo heb je op de KU Leuven de mogelijkheid om tijdens je bachelor- en masteropleiding je eigen eindprofiel zelf mee te sturen, door een keuze van afstudeerrichting, een buitenlandervaring, een stage, een eigen onderneming, ... Dit is een positief gegeven, want op deze manier kan je zelf vormgeven aan je studie in functie van de richting die je uit wil na het behalen van je diploma.

Ook de Hogeschool PXL spreekt bij de opleiding 'bachelor in de Lichamelijke Opvoeding' over een richting voor veelzijdige mensen. Tijdens de opleiding werk je aan sporten die vooral in het onderwijs voorkomen, zoals basketbal, voetbal, dans, toestelturnen, ... Hierbij gaat het zowel om het verbeteren van je eigen niveau als het aanbrengen van didactische vaardigheden.

Naast deze grote waaier aan sporten, krijg je ook een stevige theoretische basis. Aan de hand van sportgerelateerde inhouden leer je hoe we bewegen en op welke manier een beweging tot stand komt. De relatie met sportactiviteiten is dan ook altijd aanwezig tijdens de theorielessen, zoals anatomie, fysiologie, biomechanica, ... Dit is dan ook de reden dat deze opleiding je een paramedisch diploma oplevert.

---

¹ Meer informatie hierover kan je vinden op: <https://www.pxl.be/secundair-onderwijs#LO>

Doorheen de drie jaren opleiding, krijg je heel wat praktijkstages te verwerken. Deze vinden vooral plaats binnen het onderwijs, zowel kleuter-, lager, secundair als buitengewoon onderwijs

Stage Lichamelijke opvoeding	Kleuteronderwijs	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
Jaar 1	/	8u observatie 12u lesstage	/
Jaar 2	/	/	12u observatie 42u lesstage
Jaar 3	12u lesstage	24u lesstage	62u lesstage

Ook buiten het onderwijs kan je met je diploma lichamelijke opvoeding op heel wat plaatsen terecht. De vrije tijd biedt veel sportmogelijkheden (zeker in combinatie met bewegingsrecreatie) en dankzij hun sociale competenties komen steeds meer afgestudeerden in de privésector terecht. Hier volgt later nog meer informatie over.

3.1.3 Leerkracht LO in het onderwijs

Een job in het onderwijs is voor velen een grote droom, maar dit is vaak omwille van redenen die niet alles omvatten. De grootste reden waarom mensen in het onderwijs willen gaan, is de vakantie die ze elk jaar krijgen. Wat ze niet weten, is dat er veel meer bij komt kijken.

Het zijn van een leerkracht LO is een zeer mooie functie als je het mij vraagt. Gedurende de drie jaar in de opleiding heb ik elke stageperiode genoten. Het geven van lessen moet echt iets voor je zijn. Indien je graag met jeugd omgaat, de wil hebt om hen effectief iets bij te leren en deze twee graag combineert met sport, is er geen job die mooier is.

Na het afronden van je studie kan je dan ook nog eens een keuze maken tussen het kleuteronderwijs, het lager onderwijs en het secundair onderwijs.

Een leerkracht lichamelijke opvoeding in het onderwijs heeft natuurlijk een bepaald takenpakket die hij/zij elke week opnieuw moet vervullen. Naast het geven van de lessen LO, moeten ze ook al deze lessen op voorhand voorbereiden. Deze houden veel meer in dan het nemen van een bal en twee doeltjes en laat de leerlingen maar wat voetballen. Deze leerkrachten hebben namelijk de opdracht om elk jaar de eindtermen bij de leerlingen te behalen.

Daarnaast moet de leerkracht ook de steeds mondiger wordende kinderen onder controle houden. Ook is de dag van een leerkracht niet voorbij wanneer de bel gaat, denk maar een naschools toezicht, oudercontacten, schoolfeesten, vergaderingen, verplichte aanwezigheid bij inschrijvingen,... Het komt zelden voor dat een leerkracht om 16 uur de schooldeur achter zich kan sluiten. En uiteraard worden die extra uren niet betaald.

3.1.4 Leerkracht LO in zijn vrije tijd

Ondanks het drukke takenpakket van een leerkracht, kan je uiteraard wel nog rekenen op vrije tijd. In deze vrije tijd kan je ervoor kiezen om verschillende dingen te doen. Zo zijn er leerkrachten LO die kiezen om een bijberoep uit te oefenen, trainingen te geven, een sport uit te oefenen, enz. Dit zal ook in mijn onderzoek aan bod komen, zo krijgen we een precies beeld van hoeveel leerkrachten, van alle bevroegden, effectief een bijberoep uitoefenen.

3.1.5 Leerkracht LO in combinatie met andere vakken

Wanneer je aan de opleiding secundair onderwijs begint, heb je een grote keuze aan onderwijsvakken.² Je kan dan een vrije combinatie maken van twee vakken. De mogelijke vakken zijn:

- Aardrijkskunde	- Lichamelijke opvoeding
- Bewegingsrecreatie (alleen combineerbaar met LO)	- Biologie of fysica
- Economie	- Nederlands
- Engels	- Niet-confessionele zedenleer
- Frans	- Plastische opvoeding
- Geschiedenis	- Project algemene vakken
- Handel-Burotica	- Project kunstvakken
- Informatica	- Techniek
	- Wiskunde

Indien je bijvoorbeeld de keuze hebt gemaakt om lichamelijke opvoeding met bewegingsrecreatie te combineren, kan je nadat je bent afgestudeerd nog altijd een extra onderwijsvak kiezen. Hiervoor zal je maar één jaartje extra moeten studeren, je krijgt dan de volledige theorie van jaar 1, 2 en 3 aangeboden.

Er kan ook verwacht worden dat je kansen in het onderwijs gaan toenemen. Of dit inderdaad zo is en of het effectief waar is dat je meer kansen in het onderwijs hebt door LO te combineren met een algemeen vak, zal bij het onderzoek besproken worden.

3.1.6 Leerkracht LO op het secretariaat

Als afgestudeerde leerkracht lichamelijke opvoeding kan je ook terecht op het secretariaat van een school. Hiervoor heb je namelijk geen vereiste studie nodig, maar het helpt wel indien je een onderwijskundige studie hebt voltooid. Deze job heeft een tal van taken waaronder:

- Beschadigingen of incidenten vaststellen en hierbij de directeur, de ouders en de hulpdiensten verwittigen.
- Administratieve documenten en correspondentie van de leerlingen opvolgen en invullen (opvolging van afwezigheden, rapporten).
- Toezicht houden op de stiptheid en de aanwezigheid van de leerlingen tijdens de lessen.
- De afwezigheidsbriefjes controleren.
- De ouders informeren.
- Leerkrachten, oriëntatieadviseurs, begeleiders informeren over het schoolleven (klassenraad, discipline, ...).
- Toezicht houden op de leerlingen tijdens: maaltijden, speeltijden, ...
- Toezicht houden over het gedrag van de leerlingen.
- De toepassing van het interne reglement, veiligheidsvoorschriften en gedragsregels controleren.
- Administratie en documentenbeheer uitvoeren.
- Het onthaal en het toezicht houden op de leerlingen tijdens pauzes, uitstappen, drukke momenten en in de studieruimte.³

---

² Meer informatie kan je vinden op:

<https://www.pxl.be/secundair-onderwijs>

³ Indeed 2018

3.1.7 Lerarentekort vandaag al een feit

Ook een nieuwe lichterij van 40 afgestudeerde studenten deze week is ontoereikend voor het huidige lerarentekort in onze regio. Nieuw bij het tekort is het feit dat de nood zich niet enkel situeert binnen traditionele knelpuntvakken zoals Frans en wiskunde, maar binnen een breed scala aan onderwijsvakken.

Deze huidige trend in de Limburgse secundaire scholen lijkt een voorbode van de prognose van minister Crevits dat er tegen 2024 jaarlijks ongeveer 1.200 leraren meer nodig zijn dan er vandaag beschikbaar zijn. Met een steeds dalende instroom in de lerarenopleiding gaat dit tekort alleen stijgen en verregaande gevolgen hebben voor het onderwijs van onze jongeren.

Als Limburgse lerarenopleiding willen wij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van het lerarentekort door - ondanks de dalende financiering - 24 onderwijsvakken binnen de verschillende interessegebieden te blijven inrichten. In het belang van elk Limburgs talent bieden wij daarbinnen ook enkele unieke vakken die de Limburgse regio echt versterken (denk onder andere aan elektriciteit, mechanica, Latijn, ...).

Bovendien trekken we binnen ons avondtraject voluit de kaart van de professionele omscholing via de combinatie werken en studeren. Op deze manier zetten wij niet enkel in op het opleiden van generatiestudenten, maar creëren wij opportuniteiten voor zogenaamde zij-instromers die staan te popelen om hun talent en passie als leraar te willen inzetten in de secundaire scholen.

Waarom kiezen de Limburgse jongeren alsmaar minder voor het leraarschap ondanks het perspectief van een lerarentekort? Misschien ligt het antwoord deels in de continue stroom van foutieve clichés die de media helaas al te vaak gretig uitvergrooten en het uitblijven van het beloofde loopbaanpact als boost voor het lerarenimago.

Want laat nu net het onderwijs en onze lerarenopleiding samen met de secundaire scholen meer dan ooit inzetten op kwaliteit en onderwijsinnovatie. Samen bieden we onze jongeren zo richting en houvast in een wereld die almaar meer naar een blinde 'infobesitas' neigt. Evoluties rond STEM en CLIL (Meertalig onderwijs) zijn ons niet nieuw en geven we samen met het secundair onderwijs de invulling die onze toekomstige generatie verdient.

Bovendien gaat een lerarenopleiding verder dan het opleiden van vakinhoudelijke en vakdidactische experts. Leraars maken ten volle deel uit van de samenleving en maatschappelijk engagement maakt voor onze studenten deel uit van hun persoonlijkheid. Zij leren tijdens hun opleiding hoe ze maatschappelijke uitdagingen rond kansarmoede, vluchtelingen of diversiteit in het algemeen moeten en kunnen aangaan.

Het lerarentekort opvangen met bevestiging van ongenueanceerde clichés lijkt een slechte toekomststrategie voor het secundair onderwijs. Wachten op het loopbaanpact zal eveneens een verkeerde keuze zijn. Een alternatief: waardeer de inspanningen van leraren en lerarenopleiders en geef hen het vertrouwen dat hen toekomt, opdat ze samen de Limburgse jeugd in vuur en vlam kunnen blijven zetten. Want dat is finaal toch waar goed onderwijs écht om draait, niet?

Als lerarenopleiding waren wij de afgelopen weken bondgenoot in het opvangen van het lerarentekort in de secundaire scholen. En nog steeds komen elke dag nieuwe vragen binnen voor (afgestudeerde) studenten van onze opleiding die de afwezigheid van leraren kunnen opvangen.⁴

---

⁴ Concentra (2016):

<http://www.hildecrevits.be/nl/lerarentekort-vandaag-al-een-feit>

3.1.8 Starters hoppen van interim naar interim⁵

Uit het 'Arbeidsmarktrapport 2011' van het Ministerie van Onderwijs en Vorming blijkt nochtans dat er op korte termijn meer dan 800 kleuteronderwijzers (voltijds) tekort zijn. In het lager onderwijs is er een kleine reserve van bijna 400 leraren. In het secundair onderwijs zijn er vooral tekorten voor wiskunde, Frans en technische vakken. Waar zitten die vacatures dan?

Startende leerkrachten gaan vaak van de ene interim naar de andere interim. Het feit dat beginnende (LO-) leerkrachten maar weinig werkzekerheid hebben, is geen geheim. Dit zorgt er wel voor dat ze vaak ontmoedigd worden. Het fenomeen zorgt er ook voor dat de leerkrachten zich telkens opnieuw moeten gaan inwerken. Een andere school betekent een ander leerplan, een andere agenda, een andere manier van werken, ...

"Je hebt voor bepaalde leraren een tekort, maar niet voor allemaal. Er is een mismatch op de arbeidsmarkt", zegt professor Dimokritos Kavadias (VUB). "Bovendien klopt de puzzel geografisch niet. Niet iedereen die als kleuteronderwijzer afstudeert, zal zich 100 km verplaatsen. In de grote steden, zoals Antwerpen, Brussel en Gent zijn er veel leraren te kort." In Limburg waren er in maart 2011 slechts 4 vacatures in het basisonderwijs, in Antwerpen en Vlaams-Brabant telkens ongeveer 80. In het secundair onderwijs zijn er vooral in de provincie Antwerpen leraren te kort.

"Startende leraren verplaatsen zich wel. In Brussel komen er mensen uit heel Vlaanderen lesgeven. Ze zijn bijzonder gemotiveerd. Maar als leraar heb je altijd een alternatief dicht bij huis. Zodra ze kinderen krijgen, zijn ze weg", zegt Kavadias. Leraren hechten immers veel belang aan hun gezinsleven, meer dan andere beroepscategorieën.

Toekomstige leraren worden geconfronteerd met een harde realiteit, zo blijkt dat je pas de dag op voorhand weet dat je kan starten. Je bent dus niet zeker of je als afgestudeerde zal kunnen beginnen op 1 september. Het is puzzelen om uren bijeen te sprokkelen. Hierdoor zijn er veel volwaardige leerkrachten die de schoolpoort, na enkele interims, achter zich dichtgooien. Op deze manier kunnen ze geen expertise opbouwen, door de constante verandering weegt het zwaar op hun schouders. Met andere woorden is dat een morele slag die ze te verwerken krijgen, alle tijd die je in je leerlingen en voorbereidingen hebt gestoken, moet je uiteindelijk weer loslaten.

Bijna 1 op de 4 interimarissen verlaat het basisonderwijs binnen de 5 jaar, terwijl dat bij hun vaste collega's jonger dan 30 slechts 1 op de 10 is. In het secundair onderwijs gooit zelfs 1 op de 3 interimarissen de schoolpoort voortijdig achter zich dicht. "Logisch", vindt Kavadias. "Starters moeten alles leren, lesvoorbereidingen maken ... Ze hebben het gevoel dat ze voortdurend achter de feiten aanhollen en dat het water hen tot aan de lippen staat. Zo bouw je geen expertise op. Je hebt te weinig tijd om je ervaring op een positieve manier te verwerken, zeker als je in 4 scholen lesgeeft. Als je voortdurend moet veranderen van graad of niveau én je hebt bovendien geen werkzekerheid, weegt dat zwaar. Het is telkens een morele slag: je hebt geïnvesteerd in kinderen, je moet alles loslaten en je weet niet waar je daarna terechtkomt. Zo'n werksituatie brandt leraren voor hun tijd op. Een grote verspilling van talent."

"Interimarissen zouden net meer moeten betaald worden dan vaste leraren. Dan zouden ze tenminste gerespecteerd worden en aanzien krijgen."

---

⁵ Artikel geschreven door Van Laere M. op 'Klasse' (2015):
<https://www.klasse.be/1569/starters-hoppen-van-interim-naar-interim/>

3.1.9 Een juf of meester die zelf maar LO geeft

Twaalf procent van alle lagere scholen heeft geen leraar Lichamelijke Opvoeding (LO). In Limburg is dat zelfs één op de vijf, zo staat maandag in de kranten van Mediahuis. In die gevallen moeten de juf of de meester de leerlingen zelf maar LO geven.

De cijfers werden meegedeeld door minister van Onderwijs Hilde Crevits aan spa-parlementslid Steve Vandenberghe. Het probleem doet zich vooral voor in het gemeenschapsonderwijs, met bijna 30 procent van de scholen zonder LO-leerkracht. "Dit is niet alleen belastend voor de klasleerkrachten, maar ook slecht voor de kwaliteit van de LO-lessen", aldus Vandenberghe in de krant. Die mening wordt gedeeld door de stichting Vlaamse schoolsport en door de Bond voor Lichamelijke Opvoeding.

De situatie is vooral de afgelopen vijf jaar sterk achteruitgegaan. Maar minister Crevits houdt vast aan het feit dat iedereen met een pedagogisch diploma verondersteld wordt alle vakken te kunnen geven. Crevits wil de keuze die de scholen maken, niet beperken.⁶

In het artikel wordt weergegeven dat in Limburg één op de vijf basisscholen geen leerkracht LO vinden, dit is iets wat ik toch een beetje verontrustend vind. Ondanks het feit dat leerkracht uit het lager onderwijs binnen hun studie voor een klein deeltje worden opgeleid om effectief lessen LO te geven, zal dit meestal niet hetzelfde zijn dan wanneer een afgestudeerde bachelor LO deze lessen geeft. Zij zijn namelijk specifiek opgeleid om deze lessen voor leerlingen te verzorgen.

Ik ben er rotsvast van overtuigd dat de juffen en meesters in deze scholen hun uiterste best doen om deze leerlingen een zo goed mogelijke educatie op het gebied van sport mee te geven. Toch denk ik dat het een enorme meerwaarde kan zijn voor de school en zeker de leerlingen om een leerkracht lichamelijke opvoeding aan te werven en zo de kwaliteit van deze lessen te verhogen.

3.1.10 Meer dan twee uurtjes sport in scholen

Twee uur lichamelijke opvoeding per week. Meer doen veel basisscholen niet om kinderen aan het bewegen te krijgen. Tot die conclusie komt de onderwijsinspectie in een nieuw rapport. "De lessen L.O. kunnen creatiever, maar ook tijdens de wiskundeles kan je kinderen doen bewegen", zegt onderwijsminister Hilde Crevits (CD&V).

De les wiskunde, dat is gebogen over een blad oefeningen maken, toch? Dat hoeft helemaal niet zo te zijn. Volgens minister Hilde Crevits kunnen leraren in de -basisschool ook dan kinderen aan het bewegen krijgen. Hoe dan? "Ik geef graag het voorbeeld van mijn eigen kinderen die de tafels van vermenigvuldiging leerden door te bewegen", zegt ze. "Als ze iets juist hadden, maakten ze een sprongetje vooruit."

Het is die 'bewegingscultuur' die Crevits in alle basisscholen wil zien. De aanleiding voor dat pleidooi is een onderzoek van de -onderwijsinspectie. Inspecteurs gingen langs in 174 klasjes op de kleuter- en lagere school. Ze onderzochten of de kinderen alle eindtermen halen, bijvoorbeeld of ze voorwaarts kunnen rollen of touwklimmen. De meeste scholen voldoen wel aan die minimale verwachtingen, maar dat moet voor Crevits ambitieuzer. Uit het onderzoek blijkt immers dat scholen beweging vaak beperken tot twee uurtjes -lichamelijk opvoeding, terwijl kinderen volgens internationale richtlijnen elke

⁶ Bron: Belga

<https://www.demorgen.be/binnenland/een-op-acht-basisscholen-heeft-geen-turnleerkracht-b75bd32c/>

dag één uur matig tot intensief moeten bewegen.

Niet dat al die beweging op school moet gebeuren, maar leerkrachten hebben wel een belangrijke rol te vervullen. “De sport-leraar zou de spil kunnen zijn om in alle lessen beweging te krijgen”, zegt Crevits. “We moeten in actie schieten om het obesitasprobleem in te dijken (*ongeveer één op vijf kinderen in België kampt met overgewicht, nvdr.*). Ook de lessen lichamelijke opvoeding kunnen creatiever. Ik trek het een beetje op flessen, maar het volstaat niet om elke week een uurtje te voetballen.”

Beter concentreren

Onderdeel van die bewegingscultuur is bijvoorbeeld met de fiets of te voet naar het zwembad gaan. Van de onderzochte scholen doet slechts een kwart dat. De andere kinderen gaan met de bus.

Het doorbreken van de zitcultuur op school heeft niet alleen positieve effecten op het lichaam van kinderen, maar ook op het brein. “Kinderen die op school voldoende bewegen, gaan ook beter kennis verwerken”, zegt inspecteur-generaal Lieven Viaene. “Een gezonde geest in een gezond lichaam is ook hier van toepassing.”⁷

Kinderen zien bewegen vaak als een uitlaatklep, ze kunnen eventjes alle energie die ze in zich hebben naar buiten laten komen. Meestal vinden ze het ook fijn om actief bezig te zijn en te spelen. Door te bewegen, zullen er bepaalde stoffen in het lichaam vrijkomen die een positief effect hebben op de kinderen.

Als je bewegen dan ook nog eens kan gaan koppelen aan bepaalde theorievakken zoals wiskunde, kan je de kinderen zonder dat ze het merken ook nog zaken zoals rekenen bijbrengen. Ze gaan dit dan op een leuke manier kunnen ervaren en zullen dan ook met meer aandacht en concentratie te werk kunnen gaan. Een gezonde geest in een gezond lichaam.

In de GO! Middenschool Campus Van Eyck hebben ze een pilootproject uitgewerkt om kinderen meer te doen bewegen op school. Dit was een initiatief van het Departement Onderwijs.

Deze leerkrachten LO werkten een idee uit waarbij de leerlingen meer kunnen bewegen zonder langer op school te blijven. Van de lessen werden vijf minuten afgesnoept en verzameld. De vrijgekomen 35 minuten werden aan de middagpauze geplakt. Zo is het mogelijk om dagelijks 40 minuten extra te bewegen en toch nog voldoende middagpauze te hebben. De leerlingen hebben de keuze uit tal van sporten zoals boksen, start to run, core stability, volleybal, voetbal, wandelen, ...

Niet alleen de leerlingen, maar het hele schoolteam neemt hieraan deel.

---

⁷ Artikel geschreven door Vancaeneghem J (2018):
https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20180502_03494125

3.1.11 Lerarentekort in het onderwijs

Werknemers uit de privésector moeten makkelijker de overstap naar het onderwijs kunnen maken want er is nood aan meer mensen voor de klas. Werkloze leerkrachten en toch een lerarentekort, hoe vallen deze twee met elkaar te rijmen?

Eerst even de cijfers. Uit de gegevens van het schooljaar 2013-2014 - ons bezorgd door de VDAB - blijkt dat het aantal werkzoekende leerkrachten sterk varieert van maand tot maand. Ook het aantal openstaande vacatures is niet constant. Tijdens het schooljaar 2013-2014 waren er tussen de 2.408 en 5.933 gediplomeerde leerkrachten op zoek naar een job. Hoeveel openstaande vacatures zijn er voor deze werkzoekende leerkrachten? Tussen de 250 en de 656.

Te weinig leerkrachten?

Wat blijkt? Het aantal beschikbare kandidaten ligt bijna tienmaal hoger dan het aantal vacatures. Volgens deze denkwijze zou er dus van een lerarentekort geen sprake kunnen zijn.

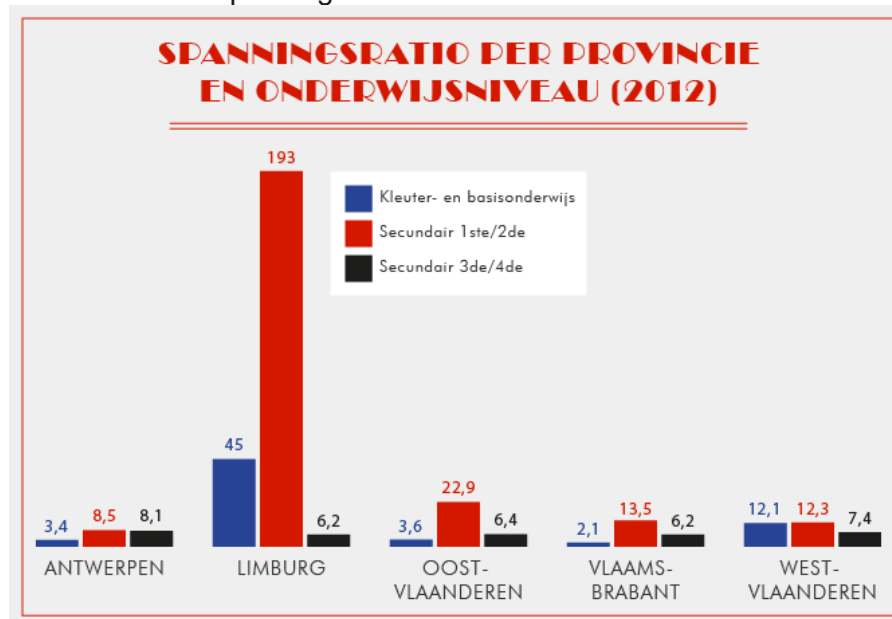
Toch zijn er signalen die wijzen op een tekort. "Bij het begin van het schooljaar is er meestal geen probleem, elke klas heeft een leerkracht", zegt Rozemie Lommez, coördinator Onderwijstalent van de VDAB in de regio Antwerpen, "het is pas later op het jaar dat de problemen zich stellen. Leerkrachten worden ziek, worden zwanger of gaan in loopbaanonderbreking. Dan is het heel vaak bijzonder moeilijk om tijdig vervangers te vinden."

"We moeten opletten", zegt Ingrid Mertens, directeur van het directiecomité onderwijstalent bij VDAB Antwerpen, "vooral in het kleuter- en het lager onderwijs. Er zijn op dit moment net voldoende leerkrachten, maar we komen erg dicht in de buurt van een tekort."

Hoe vallen deze beweringen te rijmen met het overaanbod aan leerkrachten? Het is eenvoudig: niet elke regio, stad of gemeente heeft nood aan evenveel leerkrachten.

"Antwerpen is bijvoorbeeld een erg jonge stad met veel geboortes", zegt Rozemie Lommez. "Het is logisch dat deze regio meer nood zal hebben aan nieuwe leerkrachten in het basisonderwijs dan pakweg Limburg."

De VDAB houdt voor elke regio het aantal beschikbare kandidaten per vacature bij. Dit noemt men de "spanningsratio"⁸.

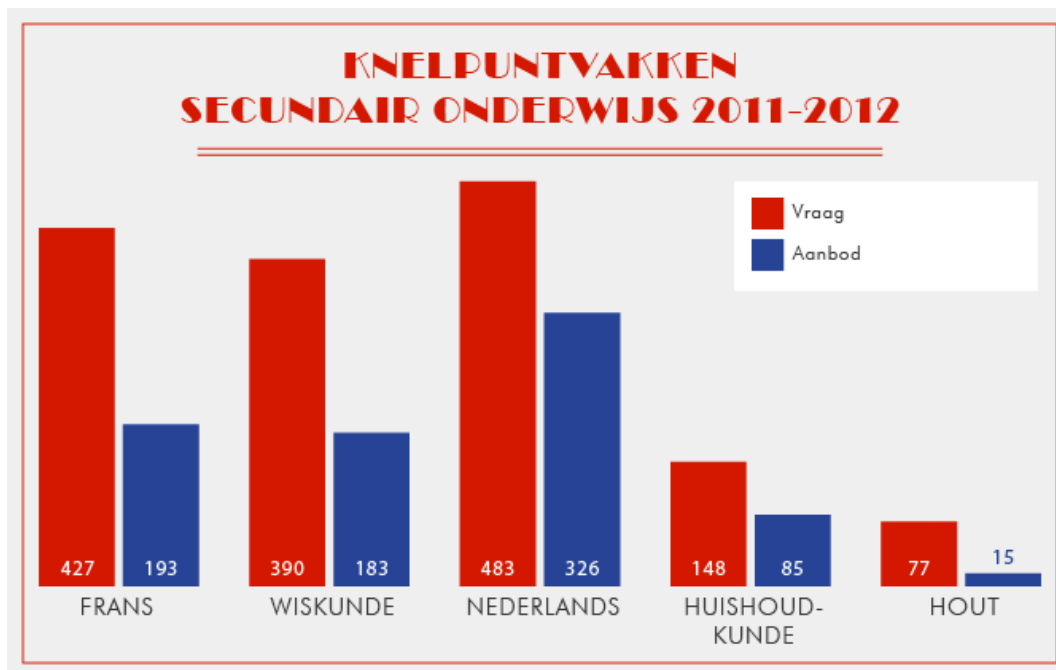

⁸ Een spanningsratio van twee betekent dat er twee werkzoekenden zijn voor één vacature. Hoe lager die ratio, hoe moeilijker een school het heeft om geschikte kandidaten te vinden.

Wat blijkt? Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Vlaams-Brabant ondervinden de grootste moeilijkheden om vacatures in het kleuter- en lager onderwijs ingevuld te krijgen. Limburg kampt met een bijzonder groot overaanbod aan beschikbare kandidaten. In het basisonderwijs zijn er maar liefst 45 kandidaten voor één vacature. In de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs maar liefst 193.

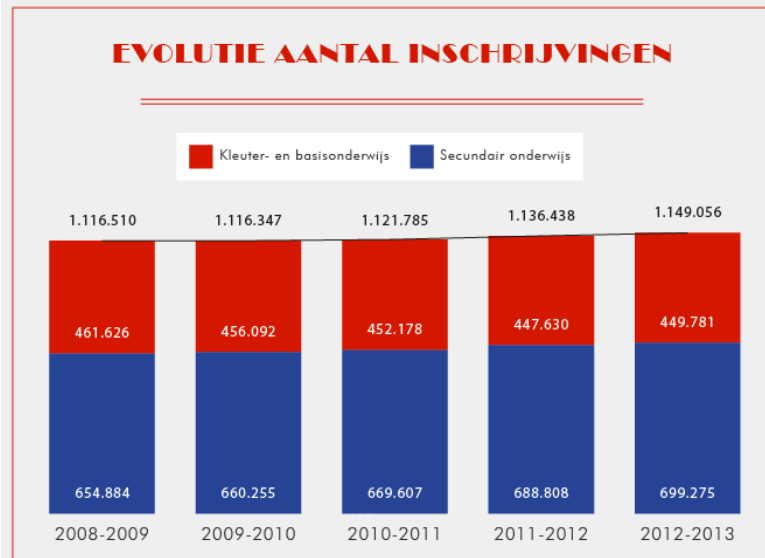
Nog opvallend: het aantal kandidaten voor een vacature in de 1e en 2e graad van het secundair onderwijs ligt in alle provincies hoger dan voor een vacature in de 3e en 4e graad. De verklaring is niet ver te zoeken: “Enkel leerkrachten met een universitair masterdiploma mogen in deze graden lesgeven”, vertelt Rozemie Lommez.

Een tweede element: niet elke leerkracht mag hetzelfde lessenspakket onderwijzen. Ook dit maakt deel uit van het probleem. De leerkrachtendatabank van de VDAB houdt de vraag en aanbod van het aantal leerkrachten per vak bij. Wat blijkt uit deze cijfers? De vraag naar leerkrachten Frans, wiskunde en Nederlands is een stuk groter is dan het aanbod. Dat geldt ook voor praktische of technische vakken als bijvoorbeeld huishoudkunde en hout.

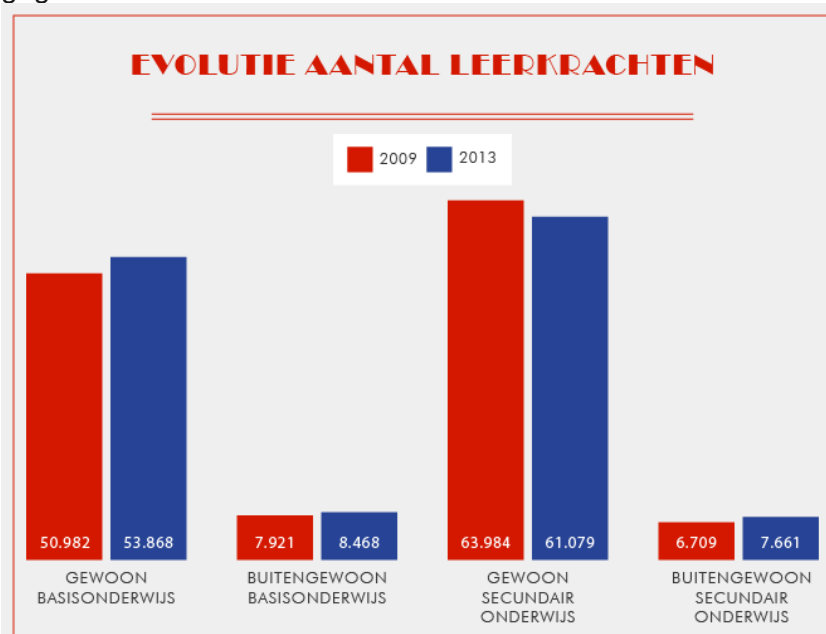

16.900 tekort in 2022

Hoe ziet de toekomst eruit? Het aantal scholieren stijgt gestaag. In het schooljaar 2008-2009 waren er in totaal 1.116.510 inschrijvingen in het kleuter-, basis- en secundair onderwijs. Vorig schooljaar waren dat er 1.149.056. Dat is een stijging van 2,9 procent.

Een stijging van het aantal leerlingen leidt uiteraard ook tot een stijging van het aantal benodigde leerkrachten. Uit cijfers die voor ons opgesteld werden door het kabinet onderwijs, blijkt dat ook het aantal budgettair fulltime equivalenten - de optelsom van alle opdrachten van alle personeelsleden, inclusief vervangingen - er grotendeels op vooruit is gegaan.

Het aantal leerkrachten houdt dus gelijke tred met het stijgende aantal leerlingen. Maar prognoses over de nabije toekomst voorspellen weinig goeds - het tekort aan leerkrachten gaat zo goed als zeker toenemen.

“Het aantal leerlingen zal blijven stijgen”, zegt Ingrid Mertens, directeur van het directiecomité onderwijstalent bij VDAB, “we zullen dus steeds meer leerkrachten nodig hebben. Tegelijk weten we dat een grote groep leerkrachten binnenkort het beroep zal verlaten - hetzij wegens pensioen, hetzij om een andere carrière te beginnen. De instroom uit de lerarenopleidingen is niet groot genoeg om de stijgende nood in te vullen en de

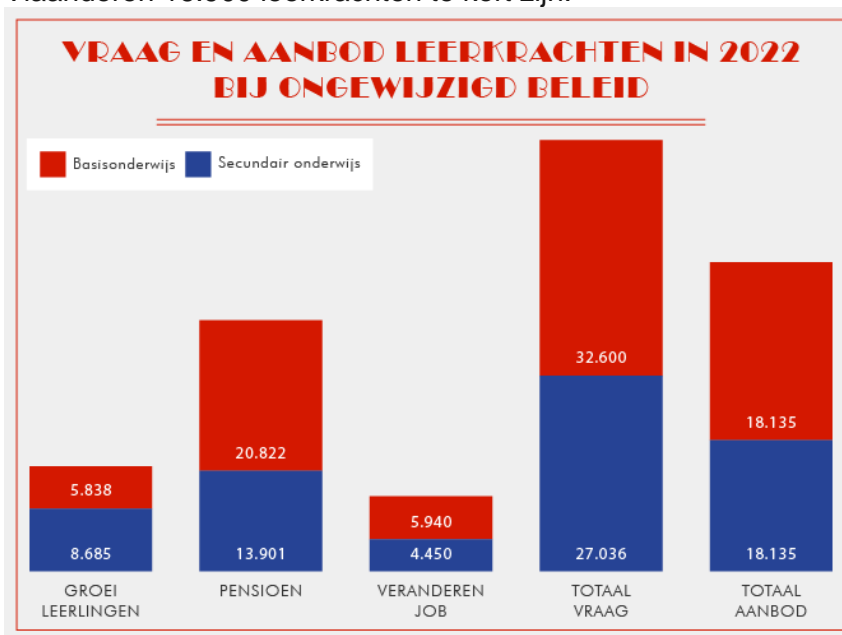
vertrekkende leerkrachten te vervangen.”

Een recent rapport van de Vlaamse Onderwijsraad levert de nodige cijfers bij wat Ingrid Mertens zegt. In 2022 zullen er 61.000 leerlingen meer in het basisonderwijs zitten dan in 2012. Om deze groei op te vangen zijn 8.685 leerkrachten extra nodig. In het secundair onderwijs zullen 5.838 leerkrachten extra nodig zijn.

Hoeveel leerkrachten zullen de komende jaren de job verlaten? De Onderwijsraad raamt het aantal uittredende 55-plussers in het basisonderwijs op 13.901 tegen 2022. Daarnaast zouden nog eens 4.450 jonge krachten in het basisonderwijs van job veranderen. In het secundair zouden er 20.822 55-plussers uittreden. Er zouden nog eens 5.940 jonge leerkrachten van job veranderen.

Samengevat: de Vlaamse Onderwijsraad rekent voor 2022 op een extra vraag van 27.036 nieuwe krachten in het basisonderwijs. Voor het secundair onderwijs raamt de Onderwijsraad het totaal aan nieuwe krachten op 32.600. Dit is een totaal van 59.636 nieuwe personeelsleden.

Kunnen die 59.636 plaatsen ingevuld worden? Neen. Op basis van projecties raamt de Onderwijsraad de instroom op 18.135 nieuwe personeelsleden voor het basisonderwijs. Dat is een tekort van 8.901 leerkrachten. In het secundair onderwijs komen er 24.601 nieuwe leerkrachten bij. Dat is een tekort van 7.999 leerkrachten. In totaal zullen er in 2022 in Vlaanderen 16.900 leerkrachten te kort zijn.

Conclusie?

Is er daadwerkelijk een lerarentekort? Niet als je naar de globale cijfers kijkt. Het aantal beschikbare kandidaten ligt ver boven het aantal vacatures. Maar zo eenvoudig is het niet. Het aantal beschikbare kandidaten per vacature ligt in bepaalde regio's bijzonder hoog, in andere bijzonder laag.

Bovendien mag niet elke leerkracht mag eender welk vak geven. De vraag naar leerkrachten Frans, wiskunde en Nederlands ligt veel hoger dan het aanbod.

Tot slot: het aantal scholieren zal blijven stijgen, dus zullen er steeds meer leerkrachten nodig zijn. Daar komt bij dat een grote groep 55-plussers en jonge leerkrachten binnenkort de job zal verlaten. Indien niet ingegrepen wordt, kampt Vlaanderen tegen 2022 met een tekort van 16.900 leerkrachten.⁹

⁹ Geschreven door Van Driessche C., Bauwens D.:

<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2077547>

3.2 Leerkracht LO in andere sectoren

Als bachelor in de lichamelijke opvoeding beschik je vanzelfsprekend over een diploma en zoals reeds werd beschreven, geeft een diploma je werkmogelijkheden. Zo kan je dus ook in verschillende andere sectoren op de arbeidsmarkt terecht en niet enkel binnen het onderwijs. In volgende paragrafen zal ik een overzicht geven van welke opties leerkrachten lichamelijke opvoeding nog voor handen hebben, uiteraard zijn er nog veel meer mogelijkheden. Wanneer je bij de start van de opleiding kiest om lichamelijke opvoeding te combineren met bewegingsrecreatie, kan je je kennis en ervaring op het gebied van deze sectoren bijschaven.

Dit gebeurt in het kader van theoretische lessen zoals bijvoorbeeld sportrecht, trainingsleer, eventmanagement, sporttraumatologie, ... Daarnaast is er ook een waaier aan praktijkgerichte vakken, denk hierbij maar aan frisbee, freerunning, beachsporten, ...

In het eerste en tweede jaar doe je ook al tal van ervaringen op aan de hand van stages. Zo doe je bijvoorbeeld in het tweede jaar 90 uur stage, waarvan 30 uren bij de sportdienst, 30 uren bij een sportclub en 30 uren in een fitnesscentrum.

Als derdejaarsstudent bepaal je voor een deel zelf waar je stage zal lopen. Zo kan je zelf je weg zoeken en je specialiseren in datgene wat je echt interesseert op basis van bewegingsrecreatie. Je kan kiezen voor een stage in een fitnesscentrum of bij een sportdienst. Als je liever zelf iets organiseert, kan dat ook. Of wil je nog extra lesgeven op een school? De keuze is aan jou.

Hieronder vind je nog een specifiek overzicht van alle stages die een leerkracht lichamelijke opvoeding – bewegingsrecreatie moet doorlopen voor het vak bewegingsrecreatie.

Stage Bewegingsrecreatie

Jaar 1	30u Buurtsport en sportdagbegeleiding			
Jaar 2	30u Sportdienst	30u Fitness	30u Sportclub	30u Survivalpark
Jaar 3	90u Zelf te bepalen	40u Bijzondere doelgroepen/ buitengewoon onderwijs	30u Outdoorstage	

3.2.1 Leerkracht LO op de sportdienst

Met je behaalde diploma als bachelor in de lichamelijke opvoeding kan je ook altijd gaan werken op de sportdienst. Dit kan als animator of lesgever, waarbij je vooral gaat stilstaan bij het geven van sportactiviteiten voor jong en oud. Dit gaat van het geven van sport en spel op zomerkampen tot BBB en senioren sport door de week.

Daarnaast kan je ook op de sportdienst terecht als administratief medewerker of beheerder van sportinfrastructuur.

Wie weet kan je zelf aan de slag als sportfunctionaris bij de dienst Jeugd en Sport. Je staat dan in voor het ontwikkelen en opzetten van een sport- en vrijetijdsbeleid voor alle inwoners van de betreffende stad conform de richtlijnen van de Vlaamse Overheid. Als sportfunctionaris dien je een vlotte en correcte dienstverlening te leveren aan de burgers in het algemeen en aan de geïnteresseerde sportbeoefenaars in het bijzonder.

Ook zal je volgende taken voor je rekening moeten nemen:

- De activiteiten van een team coördineren
- Een organisatie leiden
- Verslagen van vergaderingen opstellen
- De besluiten verspreiden
- Beslissingen van de regering, de verkozenen, ... toepassen rekening houdend met de lokale context en belangen
- De uit te voeren projecten bepalen
- De doelstellingen en de inzet van mensen en financiële middelen bepalen
- Een partnernetwerk uitbouwen en mobiliseren (andere overheidsdiensten, verenigingsnetwerk, privébedrijven, ...)
- Projecten aanmoedigen op lokaal, regionaal, nationaal, Europees, ... niveau + de realisatie ervan aansturen
- Projecten of opdrachten in het domein: Jeugd en sport¹⁰

3.2.2 Leerkracht LO als personal trainer

Onderstaand kan je het verhaal van Thijs Ghekiere lezen.

Al heel mijn leven staat alles wat met sport te maken heeft op een voorname plaats. Het was voor mij dan ook een logische stap om tijdens mijn middelbare studies voor de richting Sport-Wetenschappen te kiezen. De volgende halte was het sportkot in Leuven. In 2003 ben ik afgestudeerd als Master in de Lichamelijke Opvoeding (specialisatie: fysieke activiteit, fitness en gezondheid). Na Leuven heb ik de opleiding Personal Trainer gevolgd aan de Fitness Academy (specialisatie: Functional Trainer). Tot op heden blijf ik mij ieder jaar op diverse vlakken bijscholen in binnen- en buitenland.

Sinds 2003 werk ik als zelfstandig gecertificeerd Personal Trainer en in 2007 besloot ik om samen met enkele andere trainers en onder supervisie van Max Icardi in het Functional Training netwerk te stappen.

We zijn nu 2017 en momenteel verdeel ik mijn 168 uur per week tussen het geven van training, werken als docent en als Nike coach.

Daarnaast probeer ik ook mijn rol als huisvader en echtgenoot (3 kleine kabouters die zorgen voor heel wat functionele training) zo goed mogelijk in te vullen en probeer ik nog wat zelf te sporten (lopen, mountainbike, ...).¹¹

---

¹⁰ Indeed 2018

¹¹ Meer informatie over Thijs Ghekiere vind je op:
<http://thijsghekiere.be/over%20mijzelf.html>

Binnen de opleiding 'Bachelor LO' krijg je al heel wat informatie die betrekking heeft op de hele fitnesswereld. Zo krijg je tijdens de studielessen anatomie, fysiologie, trainingsleer, voedingsleer, ... Daarnaast kan je in je laatste jaar er ook nog eens voor kiezen om de keuzemodule fitness-instructeur te volgen.

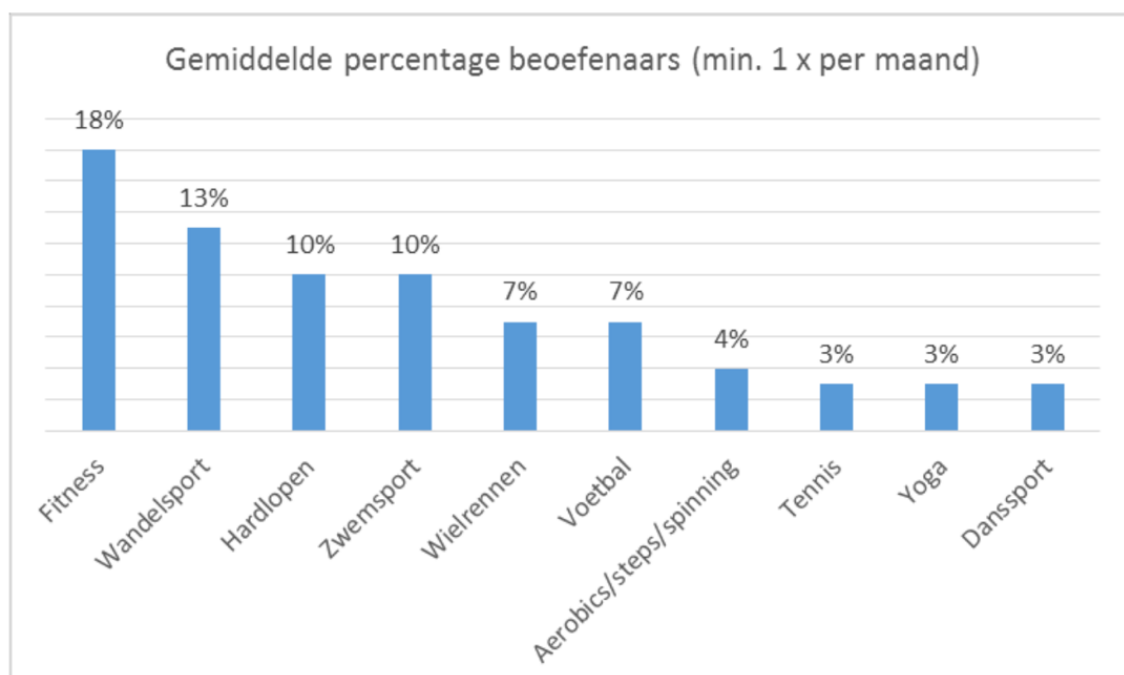
Het diploma van 'Personal trainer' kan je wel niet behalen op een hogeschool, wel zijn er een tal van andere instanties die deze opleiding aanbieden. Een voorbeeld hiervan is de Syntra te Limburg.¹²

3.2.3 Leerkracht LO als fitness instructeur

Naast personal trainer kan je ook altijd als fitness instructeur terecht in een fitnesscentrum. In het derde jaar van je opleiding op de Hogeschool PXL, krijg je de kans om je studie zelf vorm te geven. Namelijk door een keuzemodule te kiezen. Hierbij zijn de opties zeer divers en kan je ervoor kiezen om een extra diploma als fitness instructeur te behalen.

Deze job bestaat uit het begeleiden van de beoefenaars, het opmaken van oefenschema's, het uitvoeren van fitnesstesten en het geven van individuele uitleg bij het juist en veilig oefenen met o.a. gebruik van materiaal en toestellen. Je zet mensen aan tot een gezonde levenswijze d.m.v. regelmatige beweging en evenwichtige voeding.

De fitnessbranche zit momenteel in een enorme stijging aan populariteit, dit betekent ook dat er meer vacatures zullen zijn binnen deze sector.

Bron: NOC*NSF (2017)¹³

¹² Meer informatie over de opleiding 'personal trainer' vind je op:

<https://www.syntra-limburg.be/opleidingen/personal-trainer>

¹³ Het fitnesscentrum in beeld, geschreven door Maartense D.:

<https://www.spronsen.com/wordpress/wp-content/uploads/Het-Fitnesscentrum-in-Beeld-2017.pdf>

3.2.4 Leerkracht LO als medisch afgevaardigde

Vermits het diploma bachelor in de Lichamelijke opvoeding je een paramedisch diploma oplevert, kan je ook terecht in de medische/ farmaceutische sector. Want misschien schuilt er wel een uitstekende medisch afgevaardigde in jou. IQVIA ondersteunt farmaceutische bedrijven en is daarvoor steeds op zoek naar commerciële talenten. Of waarom snuister je niet een keer door de vacatures van Allianz? De verzekeraar heeft heel wat medisch personeel in dienst om de toestand van klanten na ziekte of ongeval in binnen- of buitenland correct te kunnen inschatten. Het is eens wat anders!

Als medisch afgevaardigde moet je professionals in de gezondheidszorg overtuigen en een specifiek product of therapeutisch domein beheren.

Als medisch of farmaceutisch vertegenwoordiger ben je de cruciale link tussen medische en farmaceutische bedrijven en professionals in de gezondheidszorg. Je bent verantwoordelijk voor het promoten van een specifiek therapeutisch domein of individueel product in jouw territorium, en voor het opbouwen van waardevolle partnerships met belangrijke besluitvormers binnen de gezondheidszorg, zoals huisartsen, ziekenhuisadviseurs, apothekers, praktijkmanagers en verpleegkundigen.

Je benut je expertise op het vlak van verkopen en onderhandelen en je kennis over ziekten/therapieën om je producten – dat kunnen ook geneesmiddelen op voorschrift of medische hulpmiddelen zijn – te positioneren en van de concurrentie te onderscheiden. Daarnaast zal je ook de noden van de klanten moeten begrijpen en invullen om de deal te sluiten.¹⁴

3.2.5 Leerkracht LO in de financiële sector

De financiële sector is ook een plaats op de arbeidsmarkt die leerkrachten lichamelijke opvoeding te werk stellen. Dit komt uiteraard minder vaak voor, maar is toch één van de vele opties die je hebt na het afstuderen. Denk hierbij bijvoorbeeld maar aan een bankbediende of verzekeringsagent.

Als bankbediende bestaat je job uit het uitvoeren van administratieve taken en toezicht houden op de financiële verrichtingen van de bank of van de klanten: wissels, fondsen, overschrijvingen, cheques, obligaties, valuta's, enz. Via de computer voer je financiële handelingen in, je codeert ze en houdt alles bij.

Ook maak je administratieve ontwerpen voor een bepaalde betalingsmethode zoals het documentair krediet.

Indien je aan de slag gaat als verzekeringsadviseur, sta je voornamelijk verantwoordelijk voor de verdere uitbouw van de klantenportefeuille in de desbetreffende regio, met nieuwe klantenwerving als belangrijkste opdracht. Je wordt administratief ondersteund (offerte-, polis- en schadebeheer) vanuit de kantoren. Zo kan je je volledig toelagen op het externe commerciële luik: je licht verzekeringsprofielen door, brengt de behoeften in kaart en verleent deskundig advies met het oog op maximale realisatie.

In deze rol van vertrouwelijke en professionele gesprekspartner weet je duurzame relaties met de klanten aan te knopen.¹⁵

---

¹⁴ Indeed 2018

¹⁵ Indeed 2018

4 Onderzoek

Via onderstaande link zal je terecht komen in de enquête die ik heb opgesteld om meer te weten komen over waar de afgestudeerde studenten LO terecht zullen komen op de arbeidsmarkt. Ook kan ik via deze enquête een zicht krijgen op wat deze personen nu kiezen om te doen na het behalen van hun diploma, wat ze willen bereiken, wat de reden is waarom ze kiezen of juist niet kiezen om in het onderwijs te stappen, waarom ze kiezen om uit het onderwijs te stappen, ...

De reden dat ik voor deze manier van bevraging heb gekozen, is omdat ik alle resultaten automatisch zal binnenkrijgen. Ik heb namelijk een uitgebreide enquête gemaakt via google docs. Hierin heb ik de verschillende facetten die ik wil nagaan in verwerkt. De doelgroep die ik wil bereiken, zijn alle personen die een relatie hebben met lichamelijke opvoeding. Dit is dus een onderzoek dat ik heb uitgevoerd op grote schaal, niet enkel afgestudeerden op de PXL hebben de bevraging ingevuld, maar ook anderen. De enquête zal op verschillende manieren verspreid worden naar de doelgroep, namelijk via mail en sociale media. Zij kunnen dan op hun beurt de enquête zelf invullen, nadien zal ik dan alle resultaten via google drive binnen krijgen. Het invullen van de bevraging zal voor hen maar enkele minuten in beslag nemen, vermits ze enkel de vragen die voor hen van belang zijn, moeten invullen.

https://docs.google.com/forms/d/1H-hMcsmkJwoU5DADE7whdzl3qeRKi9zp7IEeE7ZPh_o/edit

4.1 Het opstellen van een enquête

Op basis van de gevonden literatuur, ben ik op zoek gegaan naar de facetten die ik naar voor wil laten komen in mijn enquête. Zo heb ik een basis gelegd van wat ik zeker met dit onderzoek wil trachten te bereiken. In bijlage vind je de vragen die in mijn bevraging aan bod komen.¹⁶

Daar kan je zien dat ik van start ben gegaan met een aantal algemene vragen om na te gaan wie de personen precies zijn die mijn enquête hebben ingevuld. Vervolgens is het de bedoeling om een meer gedetailleerd beeld te krijgen van de verschillende toekomstmogelijkheden die wij als bachelors LO hebben.

Bij een onderzoek op basis van een enquête moet er wel rekening gehouden worden met een aantal basisbegrippen. Als eerste heb je betrouwbaarheid. Ook wel aangeduid met 'herhaalbaarheid'. Het geeft aan dat de onderzoeker het onderzoek op zo'n manier heeft gedaan dat een herhaling van het onderzoek (bijvoorbeeld door een andere onderzoeker) dezelfde uitkomsten zou opleveren. Dit doe je door concrete vragen te stellen die door de bevrageerde niet anders geïnterpreteerd kunnen worden. Je moet er dus voor zorgen dat je korte, duidelijke vragen gaat opstellen. Ik heb de vragen dan ook zo eenduidig mogelijk proberen op te stellen.

Vervolgens moet je als onderzoeker er ook voor zorgen dat je onderzoek valide is. Dit heeft ermee te maken dat je de vragen moet stellen aan de juiste mensen. Voor dit onderzoek wil het zeggen dat je enkel een specifieke doelgroep gaat bevragen, namelijk diegene die een bachelor LO hebben behaald en eventueel nog zijn gaan verder studeren hierna.

Ten derde moet je ervoor zorgen dat je een juiste afspiegeling/ vertegenwoordiging hebt van alle elementen uit de populatie binnen deze categorie, dat is representativiteit.

Representatief wil met andere woorden zeggen dat je een goede verhouding hebt van de verschillende categorieën, dit trachtte ik na te gaan door het gebruik van sociale media en mensen in andere vakgebieden aan te spreken.

---

¹⁶ Bijlage 10.1

Tot slot is nauwkeurigheid ook nog een belangrijk begrip. De betrouwbaarheid en nauwkeurigheid wordt door de onderzoeker ook al op voorhand gedaan om bijvoorbeeld te bepalen hoeveel enquêtes er nodig zijn. Voor het afnemen van het onderzoek hebben we beslist dat we zeker een 100 resultaten zouden willen binnenhalen. In deze opzet ben ik zeker geslaagd, vermits er nu 181 personen de enquête hebben ingevuld. Dit heb ik weten te bereiken door de enquête naar e-mailadressen te versturen via mijn promotor en door de enquête via sociale media te delen.¹⁷

---

¹⁷ Artikel geschreven door Feijt, A.

<http://www.rcompany.nl/tips-voor-studenten-die-onderzoek-moeten-doen-of-tentamen-willen-halen-deel-5/>

5 Resultaten enquête

Via mijn enquête wens ik een antwoord te krijgen op bepaalde deelvragen die uiteindelijk een antwoord op mijn hoofdvraag zullen opleveren. De vraagstelling is zo opgebouwd dat de bevroegden enkel die vragen die voor hen relevant zijn, moeten invullen.

Eerst zal ik enkele algemene vragen stellen die zullen resulteren in informatie qua studies, eerste tewerkstelling, ...

Nadien zal ik via meer gerichte vragen een antwoord krijgen op enkele toekomstmogelijkheden voor mensen die het diploma professionele bachelor LO hebben behaald. Enkele voorbeelden hiervan zijn: leerkrachten, medisch afgevaardigden, medewerkers op het secretariaat, mensen uit de fitness-sector, ... De personen die de enquête hebben ingevuld, zijn op verschillende hogescholen en universiteiten afgestudeerd. Het merendeel is wel afgestudeerd als bachelor LO op de XIOS/PXL.

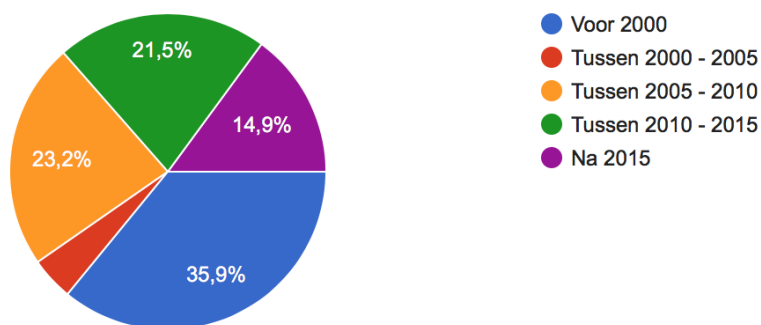
In de volgende paragrafen kan je zien welke resultaten ik uit mijn bachelorproef heb gehaald.

5.1 Algemene resultaten

Voor de meer gedetailleerde bevraging zijn er eerst een aantal algemene vragen gesteld. Dit is vooral om een groter beeld te krijgen van de personen die de enquête hebben ingevuld.

5.1.1 Afstudeerperiode

De eerste vraag ging over wanneer de bevroegde is afgestudeerd. Daaruit blijkt dat het grootste aantal, van diegenen die mijn enquête hebben ingevuld, zijn afgestudeerd voor 2000. Toch zijn ook de meer recentere periodes goed afgevaardigd.

18

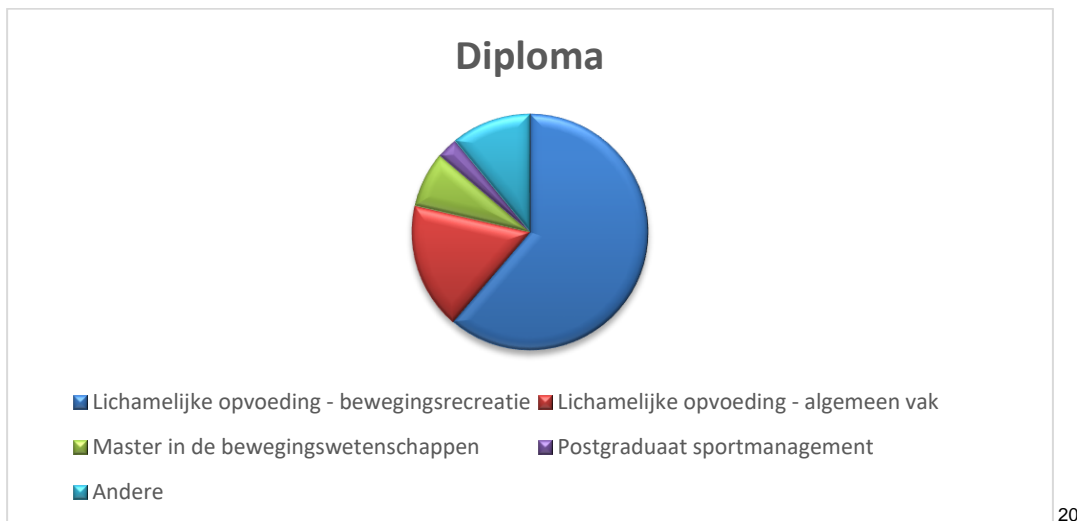
5.1.2 Behaalde diploma's

De tweede vraag ging over de diploma's die ze hebben behaald tijdens hun periode aan de hogeschool, universiteit, ... Hieruit blijkt dat ruim 70% een bachelor secundair onderwijs heeft behaald met als vakkencombinatie 'lichamelijke opvoeding – bewegingsrecreatie'. Dit is uiteraard geen verrassing. Daarnaast heeft een 20% lichamelijke opvoeding gecombineerd met een algemeen vak¹⁹, een kleine 9% heeft dan weer een master in de bewegingswetenschappen behaald. 3% heeft na de opleiding er ook nog voor gekozen om een postgraduaat sportmanagement te halen.

Verder zijn er ook nog die het diploma kinesitherapie, lager onderwijs, voeding- en dieetkunde, enz. hebben behaald.

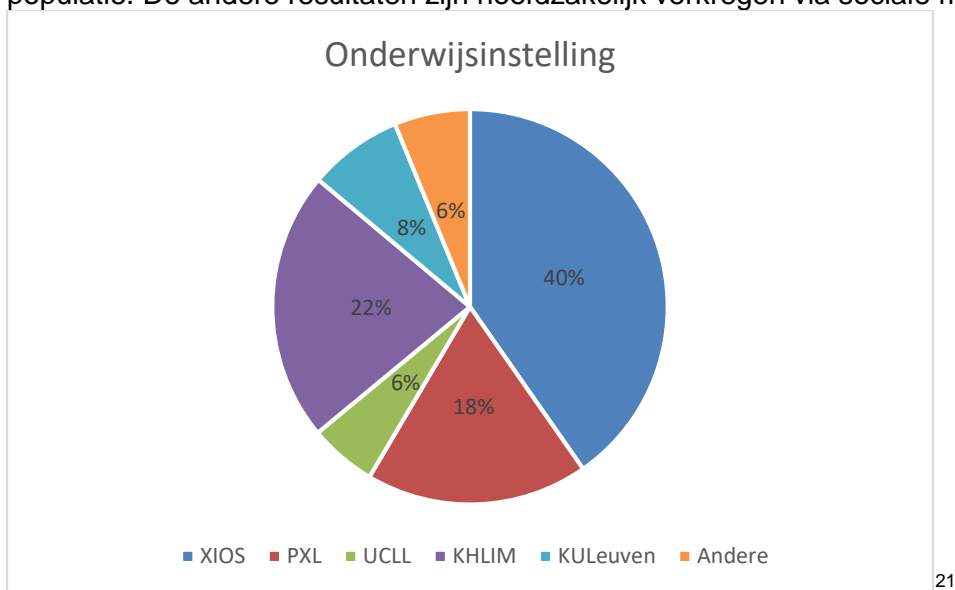
¹⁸ Periode dat de bevroegden zijn afgestudeerd.

¹⁹ Algemeen vak: vb. wiskunde, Frans, biologie,...

5.1.3 Onderwijsinstelling

Natuurlijk kan je al deze diploma's in verschillende onderwijsinstellingen behalen. Hieronder vind je een overzicht van waar de bevroagden hun diploma nu precies behaald hebben. In het cirkeldiagram kan je zien dat de XIOS en de PXL voor meer dan de helft het onderzoek vertegenwoordigen. Dit is te wijten aan het feit dat we vooral gegevens hebben van deze populatie. De andere resultaten zijn hoofdzakelijk verkregen via sociale media.

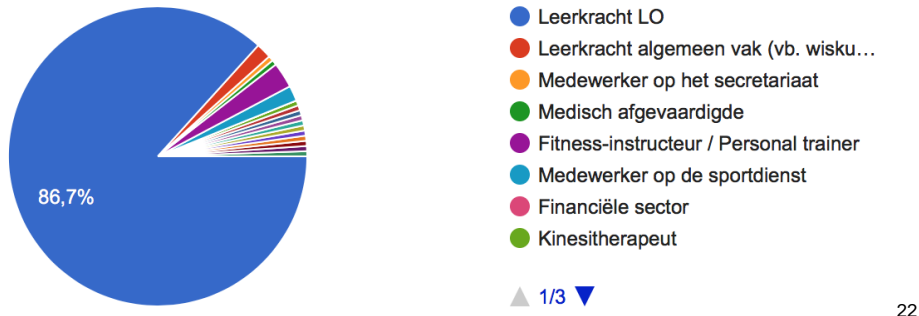
²⁰ Diploma('s) die de bevroagden hebben behaald.

²¹ Onderwijsinstelling waar de bevroagden hun diploma hebben behaald.

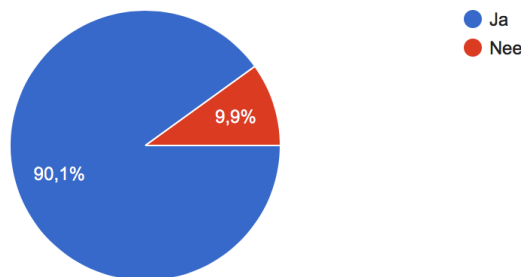
5.1.4 Job-specifieke vragen

Nadat je je diploma hebt behaald, sta je weer voor een belangrijke keuze. Want wat wil je nu precies gaan doen? Wel die vraag heb ik in de enquête ook gesteld. De resultaten die hierbij naar boven zijn gekomen, zijn niet verrassend. Het grootste deel van de bevroegden wou namelijk maar al te graag een job in het onderwijs als, jawel leerkracht LO.

Wou/wilt u graag een job in het onderwijs?

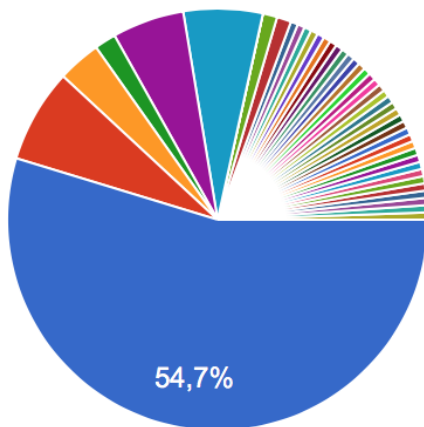
181 reacties

Als we dan gaan kijken naar wat nu effectief hun eerste job was na het afstuderen, dan zien we dat het aantal daalt met 30%. Maar liefst 86% wou na het afstuderen leerkracht LO worden, slechts 54% is ook daadwerkelijk begonnen met het uitvoeren van deze job. In de literatuur werd al even besproken dat het als leerkracht LO niet altijd gemakkelijk is om deze job te vinden. In de eerste jaren is het vooral als interim dat je met deze job kan starten. Indien je geluk hebt, vind je binnen de twee tot drie jaren een plaats waar je vast kan staan.

Daarnaast zijn 7% van de bevroegden kunnen beginnen als leerkracht van een algemeen vak, 3% als medewerker op het secretariaat van een school, 6% op de sportdienst, 5,5% als personal trainer of fitness instructeur en 2% als medisch afgevaardigde, ...

²² Welke job ze na het afstuderen wouden gaan uitvoeren

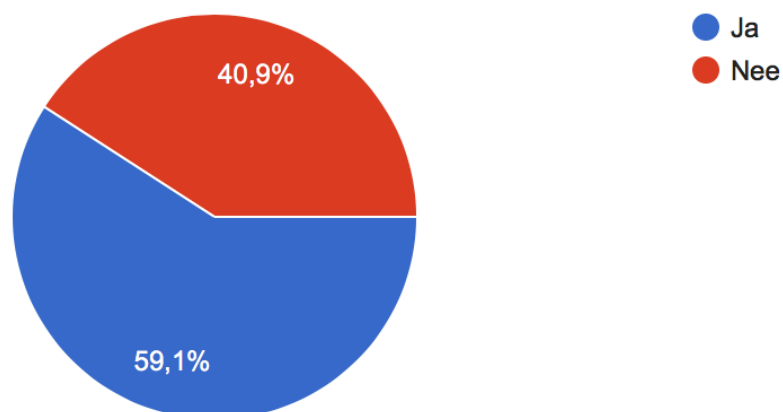
- Leerkracht LO
  - Leerkracht algemeen vak (vb. wisku...)
  - Medewerker op het secretariaat van...
  - Medisch afgevaardigde
  - Fitness-instructeur / Personal trainer
  - Medewerker op de sportdienst
  - Financiële sector
  - Horeca
- ▲ 1/6 ▼

23

Wanneer er wordt gevraagd of ze hun eerste job nog uitvoeren, antwoordt 59% positief. 41% is iets anders gaan doen en de redenen hiervoor zijn heel uiteenlopend. Zo zijn er die gestopt zijn omdat hun interim in het onderwijs was afgelopen, anderen kregen juist de kans om in het onderwijs te beginnen als leerkracht LO, anderen vonden hun job te eentonig, andere aanbiedingen, ... Ook zijn er een aantal die na hun eerste job besloten hebben om te gaan reizen.

Doet u deze job nog altijd?

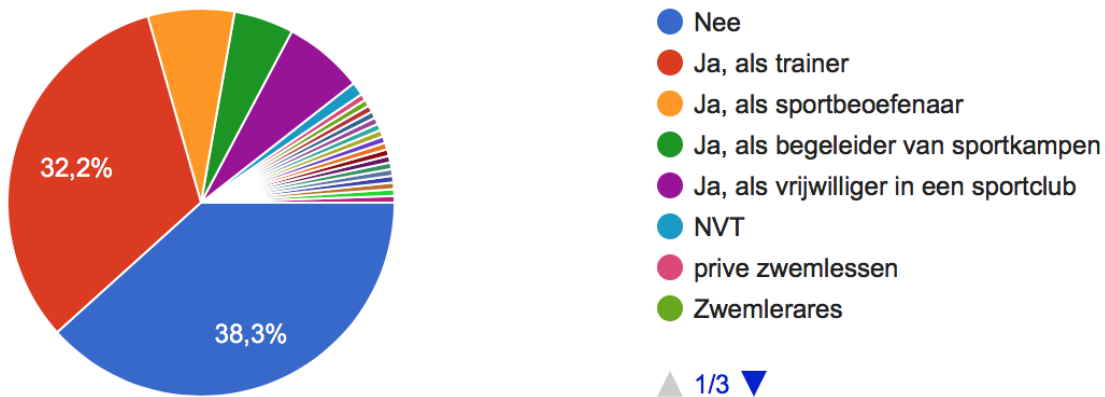
181 reacties

²³ Eerste job na het afstuderen.

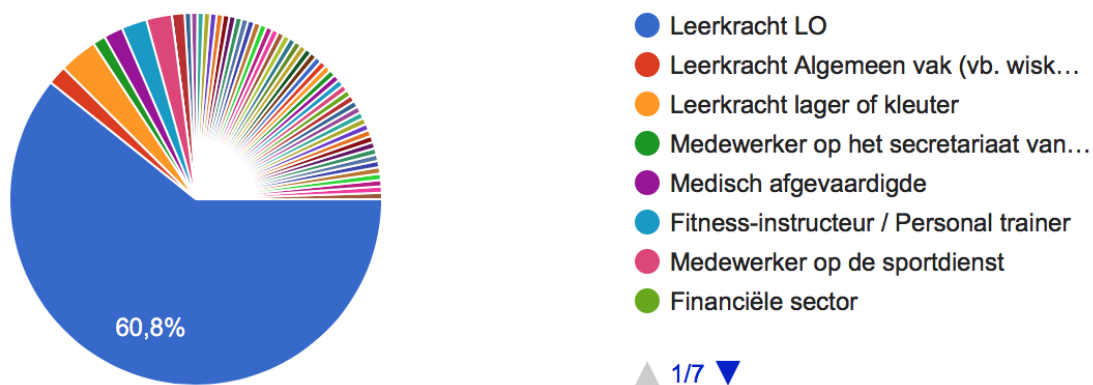
Tegenwoordig is het zeer lucratief om naast je job ook nog een bijberoep uit te oefenen. Dit zorgt vanzelfsprekend voor meer werklast, maar indien het iets is wat je graag doet, kan je er toch een aardig centje mee bijverdienen. Je kan dit enerzijds doen binnen de sportwereld ofwel binnen een heel andere sector (deze zal later nog aan bod komen).

We zien dan ook dat toch meer dan de helft een bijverdiensite heeft in de sportwereld. Sommigen doen dit als trainer, anderen als sportbeoefenaar, door het geven van zwemles, als begeleider van sportkampen, ...

24

Onderstaand vind je een verdeling van de jobs die de bevroagden op dit moment uitvoeren. Hierbij zien we dat ruim 65% een job heeft binnen het onderwijs. Dit als leerkracht LO, leerkracht van een algemeen vak of als leerkracht lager/kleuter. Ik moet zeggen dat er veel meer personen als leerkracht lichamelijke opvoeding zijn gaan werken dan ik had verwacht. Zeker omwille van het feit dat je altijd maar hoort zeggen dat het moeilijk is om werk te vinden.

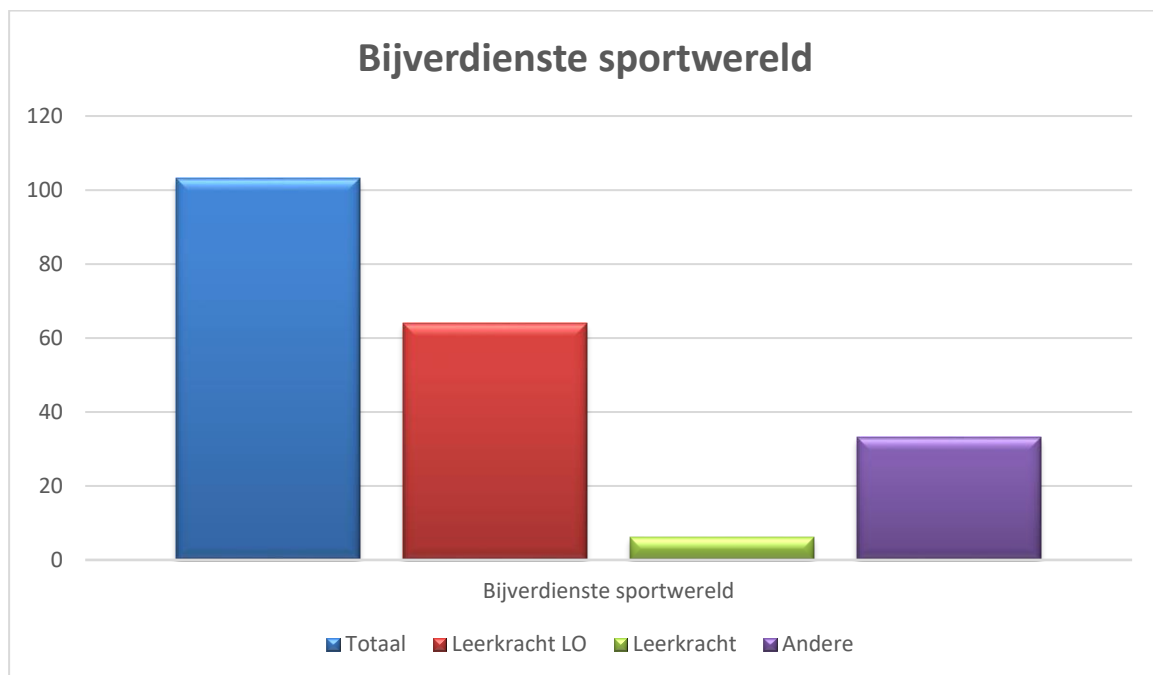

25

²⁴ Bijverdiensite in de sportwereld.

²⁵ Welke job ze op dit moment uitvoeren.

5.1.5 Vergelijking job en bijverdienste in de sportwereld

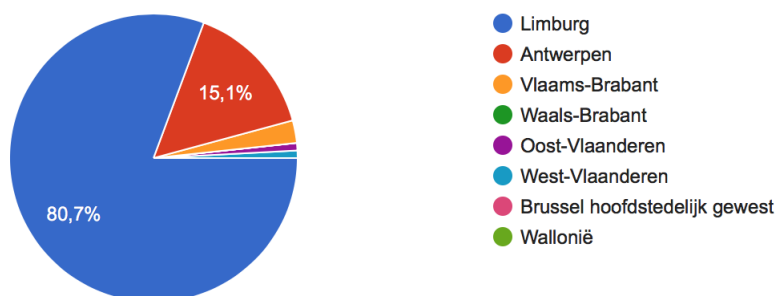

Uit bovenstaande grafiek kan je aflezen dat er 103 bevroagden zijn die een bijverdienste hebben binnen de sportwereld. Je ziet hierbij dat het vooral gaat om leerkrachten lichamelijke opvoeding, maar liefst 64%. Slechts zes leerkrachten, die geen lichamelijk opvoeding geven, hebben een bijverdienste in de sport.

5.2 Resultaten van leerkrachten

5.2.1 Tewerkstellingsregio

Als eerste gaan we de resultaten van de leerkrachten die mijn enquête hebben ingevuld even uitgebreid bespreken. Maar liefst 119 reacties van alle ingevulde enquêtes komen van leerkrachten. Uiteraard kan je in verschillende provincies terecht, dat lijkt me vanzelfsprekend. In de grootsteden zoals Antwerpen en Brussel is er de grootste vraag naar leerkrachten in het algemeen. De meeste van degenen die de bevraging hebben ingevuld, zijn op dit moment actief in de provincie Limburg, Antwerpen volgt op de tweede plaats en Vlaams-Brabant op de derde plaats. Van het Brussel hoofdstedelijk gewest en Wallonië zijn er nog geen resultaten.

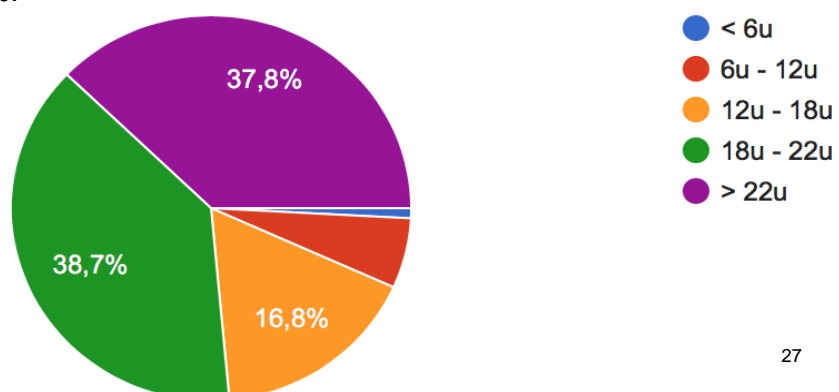

26

5.2.2 Aantal uren in het onderwijs

Een voltijdse werkweek van een leerkracht in het secundair bedraagt 22 uren, in het lager onderwijs zijn dit 24 uren. Het merendeel van de bevroegden hebben effectief een voltijdse opdracht binnen het onderwijs. Ook zijn er een aantal die halftijds binnen het onderwijs werken.

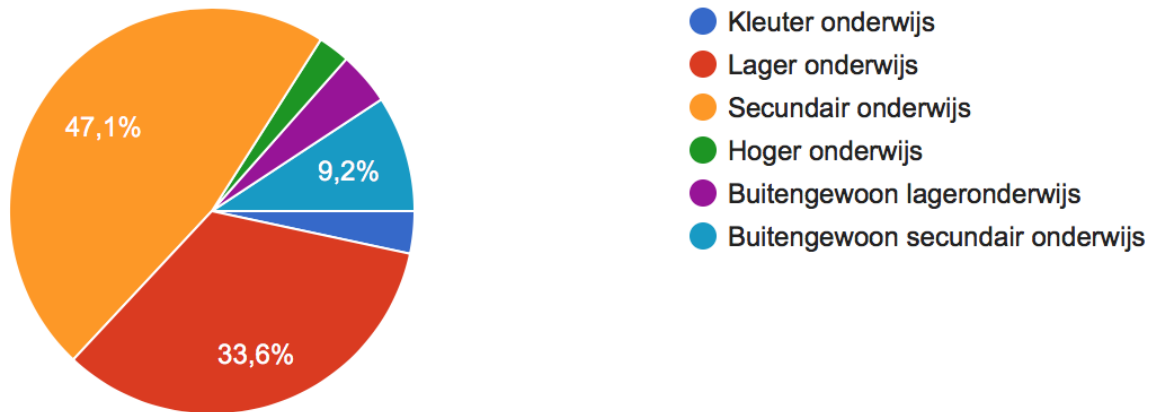
Zoals eerder vermeld kan je op verschillende niveaus binnen het onderwijs terecht. Zo heb je enerzijds het kleuter- en lager onderwijs en het secundair onderwijs, maar ook het buitengewoon lager en secundair onderwijs. Anderzijds heb je ook nog het hoger onderwijs. Uit de resultaten blijkt dat 47,1% in het secundair onderwijs staat, 33,6% in het lager onderwijs en op de derde plaats staat het buitengewoon secundair onderwijs met 9,2%. Indien we kijken naar wat ze nu effectief geven, zien we dat 81,5% ook daadwerkelijk binnen het onderwijs staat als leerkracht lichamelijke opvoeding. De combinatie van LO met een algemeen vak scoort 13,4%.

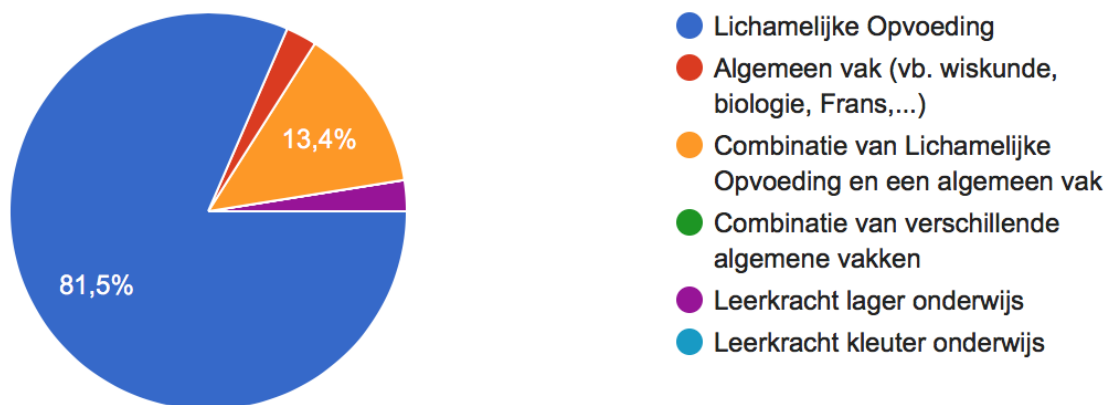
27

²⁶ Provincie waar ze actief zijn als leerkracht.

²⁷ Hoeveel uren ze effectief voor de klas staan.

28

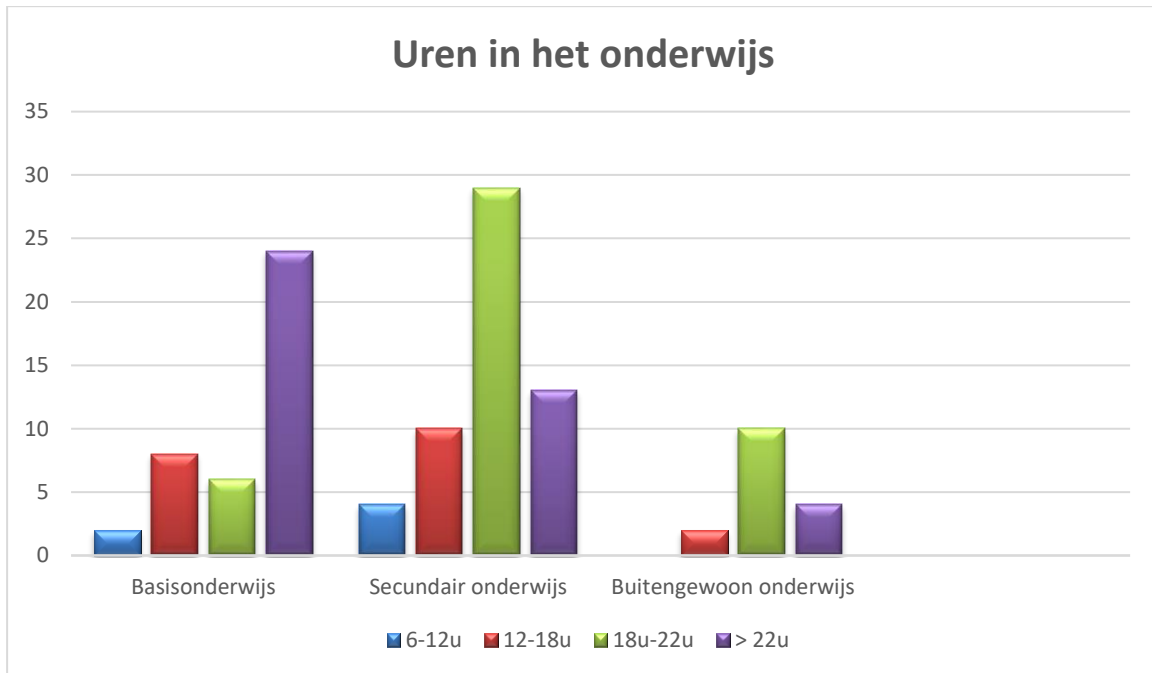

29

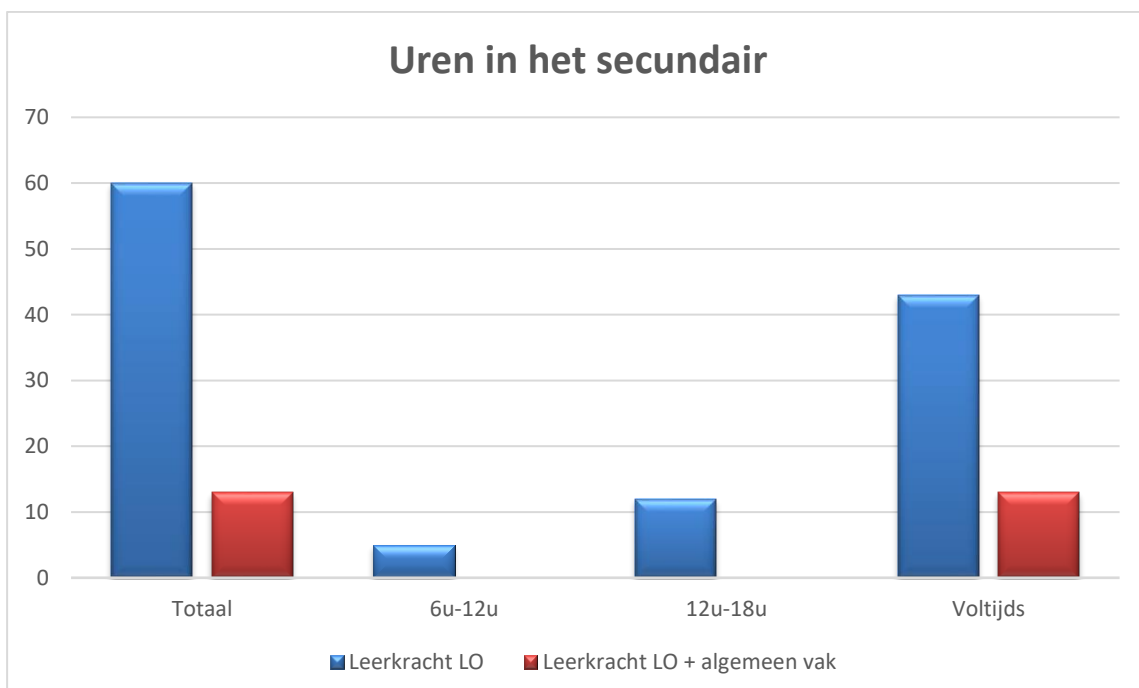
²⁸ Op welk niveau zijn ze actief.

²⁹ Welke vakken ze geven.

Onderstaand vind je een vergelijking van het aantal uren dat leerkrachten lichamelijke opvoeding geven in het onderwijs. Hierbij zien we dat leerkrachten in het basisonderwijs (lager + kleuter) voornamelijk meer dan 22 uren lesgeven per week. Bij het secundair onderwijs ligt het grootste deel tussen de 18 uren en 22 uren per week. Dit is ook van toepassing bij diegenen in het buitengewoon onderwijs, al liggen de aantallen daar dichterbij elkaar.

Een mooie vergelijking die gemaakt kan worden, is het verschil tussen het aantal uren wanneer je enkel lichamelijke opvoeding geeft in een school en wanneer je dit combineert met een algemeen vak. Hierbij zien we dat alle leerkrachten die een combinatie van LO en een algemeen vak geven, voltijds werken in het secundair onderwijs.

5.2.3 Tevredenheid

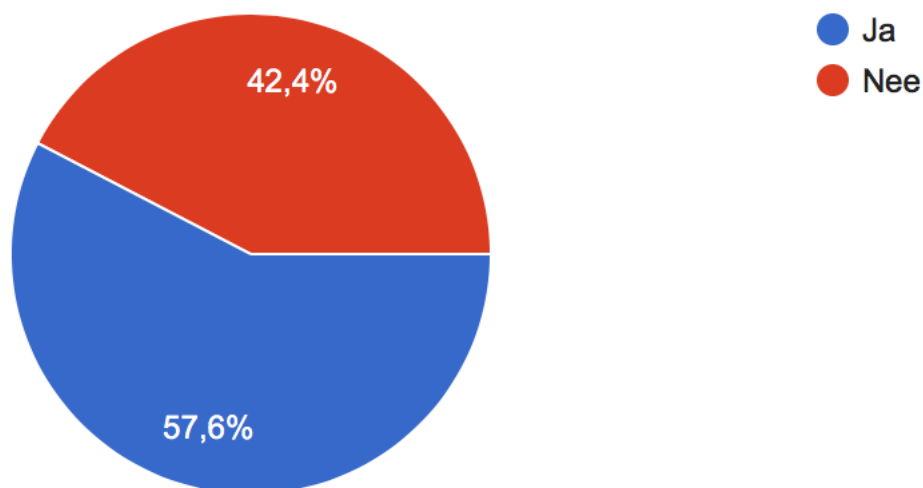
Daarnaast is er nog gevraagd of ze nu wel echt tevreden zijn met hun job in het onderwijs. Bijna 96% is tevreden met hun job in het onderwijs, er haakt wel een kleine 6% af wanneer er wordt gevraagd of ze nog altijd voor een job in het onderwijs zouden kiezen. Dit lijkt mij te maken hebben met het loon van de leerkrachten. Dit stel ik vast door de resultaten van deze twee vragen met elkaar te gaan vergelijken. De conclusie is dat deze resultaten hetzelfde zijn. Toch is nog altijd 90% van de leerkrachten tevreden met het loon dat ze krijgen uitbetaald.

5.2.4 Bijberoep

Tot slot was er nog de vraag of ze buiten hun job als leerkracht ook een bijberoep uitoefenen. Hier zijn de resultaten toch wat verrassend, zeker omdat het merendeel actief is als leerkracht LO. Slechts 33% van de leerkrachten hebben nog een bijverdienste buiten het onderwijs.

Dit zijn er enerzijds binnen de sportwereld, deze werden eerder al besproken. Anderzijds hebben we bijvoorbeeld resultaten zoals: online marketing, eigen zaak, voedingsadvies, politicus, fotograaf, ... Als we gaan kijken of ze dit op zelfstandige basis doen of niet, zien we toch dat een kleine 60% dit bijberoep effectief als zelfstandige uitvoert.

Wat hierbij opvalt, is dat er niet echt een verschil is tussen diegenen die voor 2010 zijn afgestudeerd en diegenen die na 2010 zijn afgestudeerd. Telkens is het juist de helft van beide groepen die een bijberoep uitoefent.

30

³⁰ Voeren ze buiten hun job nog een bijberoep uit?

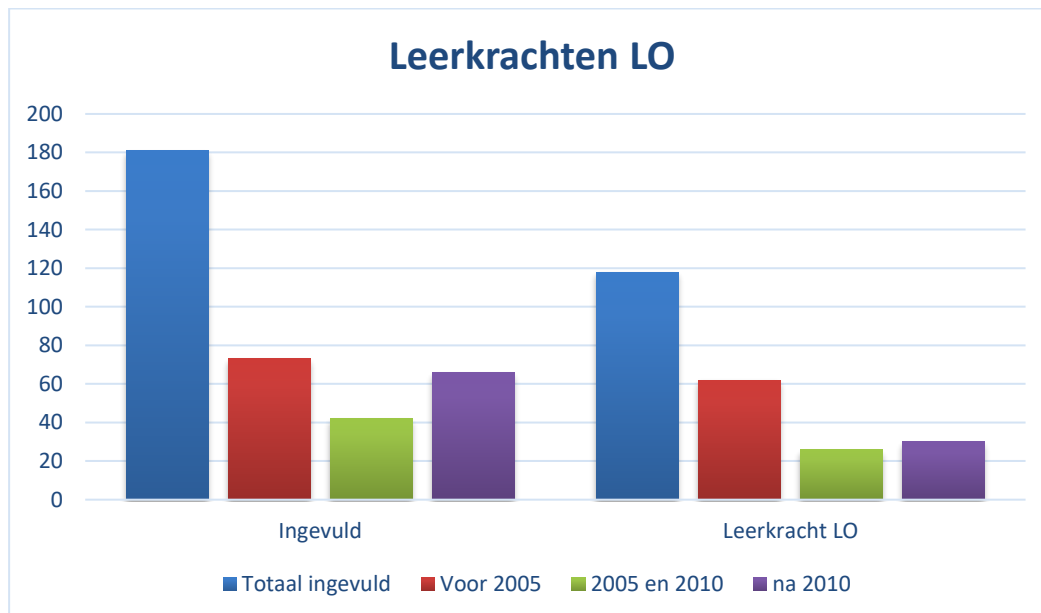
5.2.5 Vergelijking leerkrachten LO

Bij het bekijken van dit cirkeldiagram zien we dat het toch opvallend is hoeveel bachelors LO effectief als leerkracht LO gaan werken. In totaal zijn er 181 personen die de enquête hebben ingevuld, daarvan zijn er 118 die effectief als leerkracht LO zijn gaan werken. Zo hebben we eens een vergelijking gemaakt van wat diegenen die voor 2005 zijn afgestudeerd, diegenen die tussen 2005 en 2010 en diegenen die na 2010 zijn afgestudeerd. Verrassend is dat deze resultaten nagenoeg hetzelfde zijn. 40% van de bevroagden waren bachelors LO die afgestudeerd zijn voor 2005, maar liefst 84% van deze groep werkt op dit moment als leerkracht lichamelijke opvoeding.

Tussen 2005 en 2010 vertegenwoordigt 23% het onderzoek. Daarvan werkt 62% als leerkracht lichamelijke opvoeding.

De groep van diegenen die na 2010 zijn afgestudeerd, bedraagt 36%. Indien we hier de verhouding bekijken, zien we dat 45% op dit moment als leerkracht lichamelijke opvoeding werkt.

We zien dus dat de resultaten van voor 2005 en na 2010 zeer dicht bij elkaar liggen en er niet echt een verschil is in het vinden van werk als leerkracht LO.

5.3 Resultaten van medisch afgevaardigden

Ondanks het feit dat er vaak gezegd wordt dat er redelijk wat bachelors lichamelijke opvoeding als medisch afgevaardigden gaan werken, hebben we hier niet zoveel resultaten van. Er zijn er namelijk maar 3 die tot deze categorie behoren. Het voordeel van deze job is dat je kan genieten van extra legale voordelen zoals een bedrijfswagen, tankkaart, gsm, laptop, ...³¹

De bevroegden die deze job uitvoeren, doen dit elk voltijds. Twee van de drie bevroegden hebben ook effectief al promoties gemaakt binnen het bedrijf waar ze worden tewerkgesteld. Ook zijn ze allen zeer te spreken over hun job. Naast het feit dat ze allen tevreden zijn over hun job, is er toch één iemand die dat niet is over het loon. Wel raden ze allen deze job aan bij bachelors LO.

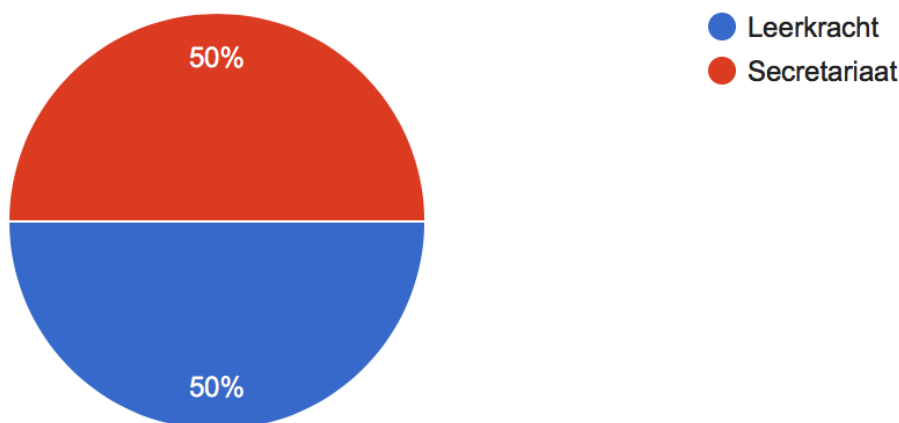
De reden dat ze niet voor een job in het onderwijs kozen, is te wijten aan het feit dat er geen doorgroeimogelijkheden zijn binnen het leraarschap. Anderzijds zijn de werkzekerheid en de vraag binnen het onderwijs ook bepalende factoren.

Van diegenen die deze job uitvoeren, hebben er twee ook nog een bijberoep. Alle resultaten van de bevroegden die een bijberoep uitoefenen kwamen in dezelfde sectie terecht. De resultaten hiervan werden aan het einde van de vorige paragraaf reeds besproken.

5.4 Resultaten van secretariaat medewerkers

Ook van de medewerkers op het secretariaat van een school zijn er niet zoveel resultaten verzameld (2).³² De bevroegden doen deze job allemaal voltijds, daarnaast zijn ze ook elk tevreden met hun job en loon.

Wel zou één van de twee liever gaan werken als leerkracht in plaats van op het secretariaat. Geen van de bevroegden hebben buiten hun job als secretariaat-medewerker ook nog een bijberoep.

33

³¹ Meer uitleg over de job zelf vind je in paragraaf 7.1.

³³ Verkies je een job als leerkracht of een job op het secretariaat?

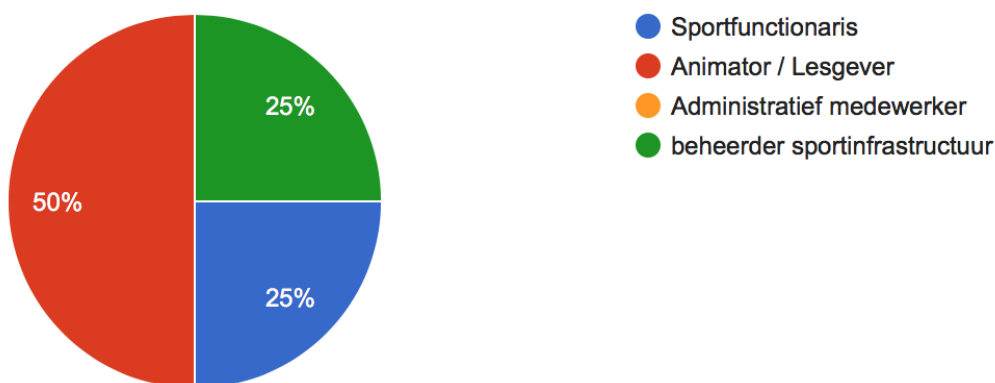
5.5 Resultaten van personal trainers en fitnessinstructeurs

Als volgende komen de resultaten van personal trainers en fitnessinstructeurs aan bod. Wat deze jobs precies inhouden werd eerder al besproken.³⁴ De helft (twee) van deze groep voert deze job voltijds uit, de andere halftijds. Uit de resultaten blijkt ook dat ze meer dan 50% van hun uren na 18u uitvoeren. Zelf is dit iets wat ik minder interessant vind aan deze job. Nochtans is het iets wat ik wel graag doe. Ik heb namelijk pas een stage in een fitnesscentrum achter de rug. Van de bevroagden zijn er twee die direct na het afstuderen met deze job zijn begonnen, de andere twee hebben eerst nog iets anders gedaan. Drie vierde voert dit uit voor een externa zoals in de Sportoase en in de Karteria te Paal. De tevredenheid over de job is unaniem, ze zijn allemaal zeer tevreden. Toch is er een maar, want drie van de vier bevroagden zijn niet tevreden met het loon dat ze krijgen voor hun job.

De redenen dat deze personen niet voor het onderwijs hebben gekozen, zijn zeer uiteenlopend, namelijk: geen werkaanbiedingen, de attitude van de kinderen, ... Op de vraag of ze een bijberoep uitvoeren of uitvoerden, is er slechts één iemand die dit heeft gedaan of nog steeds doet. Op het einde van paragraaf 9.2 werd reeds besproken wat dit zoal includeert.

5.6 Resultaten van medewerkers op de sportdienst

Als bachelor in de LO kan je, zoals reeds gezegd werd, ook bij de sportdienst terecht.³⁵ Hieronder vind je een overzicht van welke job deze personen nu precies uitvoeren binnen de sportdienst.

36

Drie van de vier van deze groep voeren de job voltijds uit, dit is hetzelfde resultaat als de antwoorden die ik kreeg op de vraag of ze hier dadelijk na het afstuderen mee zijn begonnen. Positief is het resultaat of ze tevreden zijn met hun job, want dit zijn ze allemaal. De tevredenheid over het loon is dan weer gemengd, namelijk van de vier zijn er maar twee die tevreden zijn.

De onzekerheid en de beperkte kansen op voltijds of voldoende werk in het onderwijs liggen aan de basis van hun keuze om niet in het onderwijs te gaan.

Op de vraag of ze een bijberoep uitvoeren of uitvoerden, zijn er drie die ja aanduiden. Op het einde van paragraaf 9.2 werd reeds besproken wat dit zoal includeert.

³⁴ Meer uitleg over de job zelf vind je in paragraaf 7.3 en 7.4.

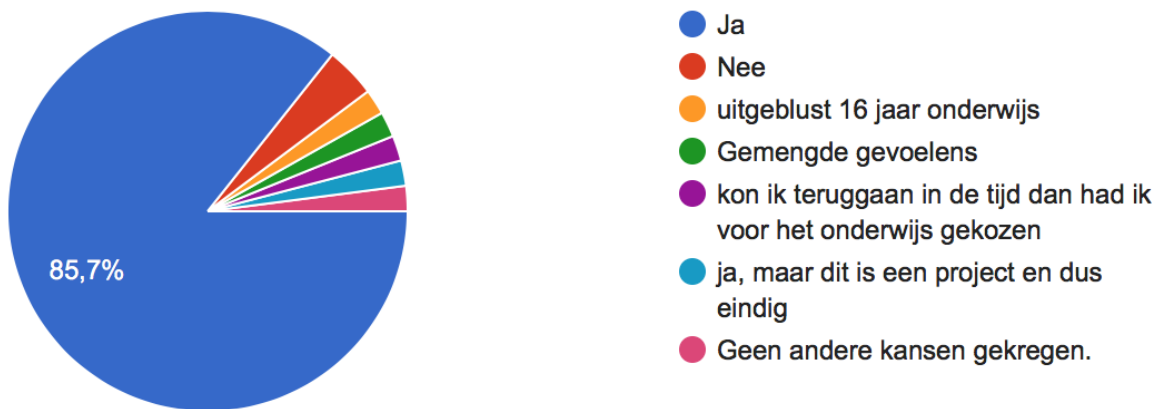
³⁵ Meer uitleg over de jobs binnen dit werkveld vind je in paragraaf 7.2.

³⁶ Welke job ze op de sportdienst uitvoeren.

5.7 Overige resultaten

De laatste optie bij jobmogelijkheden was overige. Hier zijn er ook een heel aantal overige resultaten, dit zijn de personen die geen van bovenstaande, vernoemde jobs uitvoeren op dit moment. De resultaten die er hier zijn uitgekomen, variëren sterk. Zo zijn er die opvoeder zijn, inspecteur bij de politie, physical coach bij RSC Anderlecht, psychomotorisch therapeut, explosieenhondenbegeleider bij de federale politie, ... Verder zijn er ook nog een aantal die aan het verder studeren zijn.

De meesten zijn ook tevreden met de job die ze uitvoeren, toch zijn er ook een aantal die dat niet zijn. Hieronder vind je de resultaten. 83,3% van de bevroagden zijn ook effectief tevreden met het loon dat ze krijgen.

37

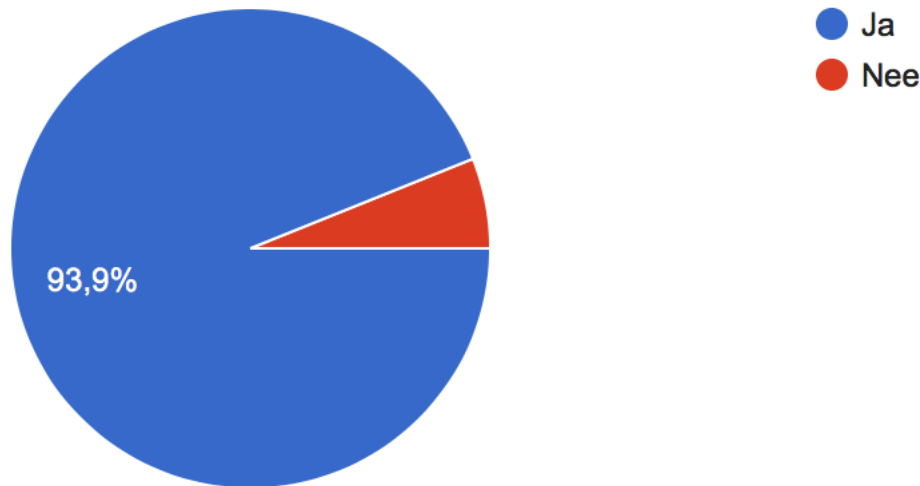
Daarnaast is er hen ook weer de vraag voorgelegd waarom ze niet voor het onderwijs hebben gekozen. Weer kwam het antwoord 'geen werkzekerheid' en 'geen vacatures' naar boven. Verder gaven ze bijvoorbeeld ook het gebrek aan uitdaging en interesse als reden op.

De meesten hebben/ hadden geen bijberoep bij het uitoefenen van hun job. Op het einde van paragraaf 9.2 werd reeds besproken wat deze bijberoepen zoal waren.

³⁷ Zijn ze tevreden met hun job?

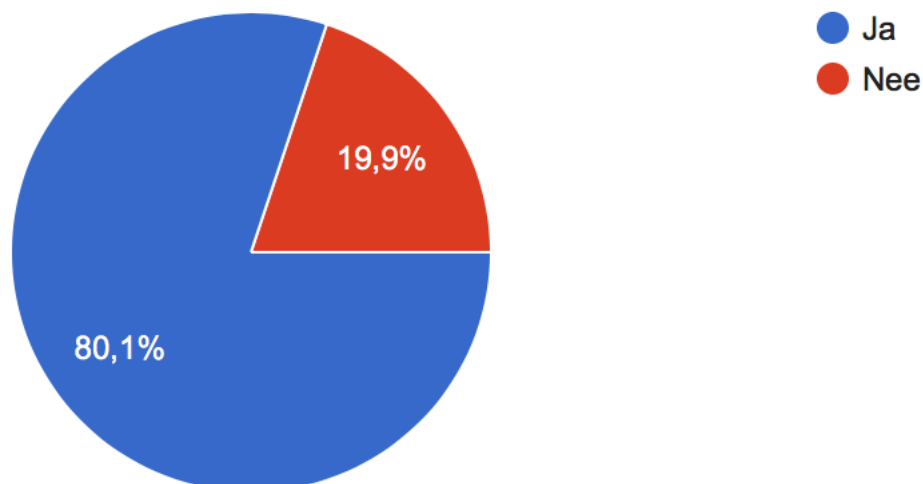
5.8 Resultaten naar de opleiding

Als afsluitende vragen zijn er nog enkele vragen gesteld die van belang zijn voor de opleiding. De eerste vraag was of de opleiding hen iets heeft bijgebracht in functie van de jobs die ze uitvoeren of uitgevoerd hebben. Onderstaande resultaten spreken voor zich, ze zijn namelijk zeer positief.

38

Wanneer je het bovenstaande resultaat bekijkt, weet je ook al het antwoord op de vraag of ze opnieuw voor de opleiding zouden kiezen. Want ook dit resultaat is weer zeer positief, ondanks een lichte daling ten opzichte van het vorige resultaat.

39

³⁸ Heeft de opleiding hen iets bijgebracht in functie van de jobs die ze uitvoeren of uitgevoerd hebben?

³⁹ Zou je opnieuw voor deze opleiding kiezen?

In de laatste vraag met betrekking tot de opleiding, is er gevraagd naar hoe de opleiding zou geoptimaliseerd kunnen worden in functie van de job die ze uitvoeren. Er zijn heel veel reacties die gerelateerd zijn aan stage. Zo zijn er velen die zeggen dat er meer stages nodig zijn, ook zijn er veel die zeggen dat er meer stages en meer aandacht moet besteed worden aan het buitengewoon onderwijs. Daarnaast zijn er ook een aantal die vinden dat er meer tijd moet besteed worden aan de didactiek (hoe leer ik iets aan).

Zelf vond ik volgende reacties vrij interessant:

- Een laatstejaarsstudent veel meer laten meelopen in een voltijdse job waarin alle aspecten van het schoolleven aan bod komen (studiereizen, filmbegeleiding, naschoolse sport, personeelsvergaderingen, vakvergaderingen, jaargroepsvergaderingen, oudercontacten, studiekeuzeavonden, opendeurdagen, opmaken van een jaarplan, ...).
- Zelfstandige stage verplichten.

5.9 Tips van de doelgroep

Tot slot vroeg ik hen of ze nog tips hadden voor studenten die afstuderen. Hieronder vindt u enkele van deze resultaten.

6 Besluit

Na het uitvoeren van mijn onderzoek, kan ik met trots vaststellen dat ik geslaagd ben in het nagaan van waar bachelors LO nu precies terecht komen op de arbeidsmarkt. Ten eerste omdat ik veel meer resultaten heb binnen gekregen dan eerst verwacht werd. Ten tweede, door de analyse van de resultaten.

Bij het bekijken van de resultaten zijn er toch, voor mij persoonlijk, een aantal verrassende resultaten naar boven gekomen. Zo dacht ik bijvoorbeeld dat er veel minder bachelors lichamelijke opvoeding ook effectief deze functie zouden uitoefenen. Niet omwille van het feit dat ze niet zouden willen, maar vooral door het gebrek aan aanbod en de grote vraag. We zien namelijk eerst al dat 65,8% van de bevroagden in het onderwijs wordt tewerkgesteld. Van dat aantal zijn er dan 81,5% die effectief als leerkracht lichamelijke opvoeding in het onderwijs staan en nog eens 13,4% als leerkracht lichamelijke opvoeding in combinatie met een algemeen vak.

Ik denk dat wij, studenten die in de komende periode gaan afstuderen, in onze eerste zoektocht naar werk, vooral niet te kieskeurig mogen zijn. Indien je een interim krijgt aangeboden, mag je deze zeker niet afslaan, ongeacht het aantal uren. Je moet dit zien als een kans om extra ervaring op te doen. Met een beetje geluk heb je namelijk binnen de twee tot drie jaar ergens een plaats waar je vast kan gaan staan.

Zoals gezegd was ik een beetje verrast door bovenstaande resultaten, dit wil ook zeggen dat de andere resultaten iets wat verrassend waren. Zo had ik verwacht dat er veel meer afgestudeerden zouden gaan werken binnen de andere werkvelden. Uiteraard kan het zijn dat dit aantal ook effectief hoger ligt en er gewoon in verhouding minder personen uit deze sector de vragenlijst hebben ingevuld.

Ik kan besluiten dat ik geslaagd ben in de opzet om mijn medeleerlingen, lectoren aan de PXL, andere geïnteresseerden en mezelf meer inzicht te geven in 'wat na de opleiding'? Zo heb ik gezien dat er veel meer kansen in het onderwijs zijn dan verwacht, maar dat ook andere jobs zoals medisch afgevaardigde, personal trainer, ... positief worden afgebeeld. Tot slot zijn wij, toekomstige bachelors LO, ook nog zeker niet te oud om te stoppen met studeren.

7 Literatuurlijst

Van Laere, M. (2015), *Starters hopen van interim naar interim*, geraadpleegd op 26 april '18, <https://www.klasse.be/1569/starters-hopen-van-interim-naar-interim/>

Belga (2015), *Eén op acht basisscholen heeft geen turnleerkracht*, geraadpleegd op 26 april 18, <https://www.demorgen.be/binnenland/een-op-acht-basisscholen-heeft-geen-turnleerkracht-b75bd32c/>

Arteveldehogeschool (z.d.), *Lichamelijke Opvoeding*, geraadpleegd op 26 april '18, <https://www.arteveldehogeschool.be/opleidingen/bachelor/leraar-secundair-onderwijs/lichamelijke-opvoeding>

Hogeschool PXL (z.d.), *Leraar Secundair Onderwijs*, geraadpleegd op 30 april '18, <http://www.pxl.be/secundair-onderwijs#content-top>

Vancaeneghem, J. (2018), *Crevits wil meer dan twee uurtjes sport in scholen: "Ook tijdens wiskundeles kan je kinderen doen bewegen"*, geraadpleegd op 13 mei '18, https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20180502_03494125

Middenschool Campus Van Eyck (2018), *GO! Middenschool Campus Van Eyck in beweging*, geraadpleegd op 13 mei '18, https://www.hbvl.be/cnt/dmf20180427_03486802/go-middenschool-campus-van-eyck-in-beweging

Ghekiere, T. (2014), *Over mijzelf*, geraadpleegd op 14 mei '18, <http://thijsghekiere.be/over%20mijzelf.html>

Vacature (2018), *Werken in de zorg? Hier word je in de watten gelegd*, geraadpleegd op 14 mei '18, <https://www.hln.be/geld/vacature-com/werken-in-de-zorg-hier-word-je-in-de-watten-gelegd-a3ca499b/>

Indeed (2018), *Vacatures zoeken*, geraadpleegd op 14 mei '18, <https://be.indeed.com>

Onderwijskiezer (2018), *Beroepen*, geraadpleegd op 14 mei '18, <https://www.onderwijskiezer.be/v2/beroepen/index.php>

Maartense, D. (2017), *Het fitnesscentrum in beeld*, geraadpleegd op 15 mei '18, <https://www.spronsen.com/wordpress/wp-content/uploads/Het-Fitnesscentrum-in-Beeld-2017.pdf>

Mens-en-samenleving (2012), *Een leerkracht doet veel meer dan je denkt*, geraadpleegd op 6 juni '18, <https://www.jobat.be/nl/artikels/een-leerkracht-doet-veel-meer-dan-je-denkt/>

Concentra (2016), *Leraren tekort vandaag al een feit*, geraadpleegd op 6 juni '18, [http://www.hildecrevits.be/nl/"lerarentekort-vandaag-al-een-feit"](http://www.hildecrevits.be/nl/)

Van Driessche, C., Bauwens, D. (2014), *Is er een lerarentekort*, geraadpleegd op 6 juni '18, <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2077547>

Feijt, A. (2014), *Kwantitatief onderzoek, steekproefomvang, steekproefformule*, geraadpleegd op 9 juni '18, <http://www.rcompany.nl/tips-voor-studenten-die-onderzoek-moeten-doen-of-tentamen-willenhalen-deel-5/>

8 Geraadpleegde werken

9 Bijlagen

9.1 De enquête

Algemeen:

1. In welke periode bent u afgestudeerd?
  - Voor 2000
  - Tussen 2000 – 2005
  - Tussen 2005 – 2010
  - Tussen 2010 – 2015
  - Na 2015

2. Welke diploma('s) heeft u behaald?
  - Lichamelijke opvoeding – bewegingsrecreatie
  - Lichamelijke opvoeding – Algemeen vak (vb. wiskunde, biologie, Frans, ...)
  - Master in de bewegingswetenschappen
  - Kinesitherapie
  - Postgraduaat sportmanagement
  - Andere

3. In welke onderwijsinstelling heeft u gezeten?
  - XIOS
  - PXL
  - Universiteit Hasselt
  - UCLL
  - KHLIM
  - KU Leuven
  - Thomas More
  - Andere

4. Welke job wou u graag na het afstuderen gaan uitvoeren?
  - Leerkracht LO
  - Leerkracht algemeen vak
  - Medewerker op het secretariaat
  - Medisch afgevaardigde
  - Fitness-instructeur/ Personal trainer
  - Medewerker op de sportdienst
  - Financiële sector
  - Andere

5. Wat was uw eerste job nadat u was afgestudeerd?
  - Leerkracht LO
  - Leerkracht algemeen vak
  - Medewerker op het secretariaat
  - Medisch afgevaardigde
  - Fitness-instructeur/ Personal trainer
  - Medewerker op de sportdienst
  - Financiële sector
  - Andere

6. Doet u deze job nog altijd?
  - Ja
  - Nee

U heeft besloten om met uw eerste job te stoppen:

7. Welke job voerde u uit en wat was de reden dat u met deze job bent gestopt?

Algemeen:

8. Wou/ wilt u graag een job in het onderwijs?

- Ja
- Nee

9. Heeft u buiten uw job nog een bijverdienste binnen de sportwereld?

- Nee
- Ja, als trainer
- Ja, als sportbeoefenaar
- Ja, als begeleider van sportkampen
- Ja, als vrijwilliger in een sportclub
- Andere

10. Welke job voert u nu uit?

- Leerkracht LO
- Leerkracht algemeen vak
- Medewerker op het secretariaat
- Medisch afgevaardigde
- Fitness-instructeur/ Personal trainer
- Medewerker op de sportdienst
- Financiële sector
- Andere

Vragen specifiek voor leerkrachten

11. In welke provincie bent u actief?

- Limburg
- Antwerpen
- Vlaams-Brabant
- Waals-Brabant
- Oost-Vlaanderen
- West-Vlaanderen
- Brussel hoofdstedelijk gewest
- Wallonië

12. Hoeveel uren geeft u les?

- < 6u
- 6u – 12u
- 12u – 18u
- 18u – 22u
- > 22u

13. Op welk onderwijsniveau bent u actief?

- Kleuteronderwijs
- Lager onderwijs
- Secundair onderwijs
- Hoger onderwijs
- Buitengewoon lager onderwijs
- Buitengewoon secundair onderwijs

14. Welke vakken geeft u?
Lichamelijke opvoeding
Algemeen vak
Combinatie van lichamelijke opvoeding en een algemeen vak
Combinatie van verschillende algemene vakken
Leerkracht lager onderwijs
Leerkracht kleuteronderwijs
15. Bent u tevreden met uw job als leerkracht?
Ja
Nee
16. Zou u nog altijd voor een job in het onderwijs kiezen?
Ja
Nee
17. Bent u tevreden met uw loon?
Ja
Nee
18. Heeft/ had u buiten uw werk als leerkracht nog een bijberoep?
Ja
Nee

Bijberoep⁴⁰

19. Welk bijberoep voert/ voerde u uit?
20. Doet/ deed u deze job op zelfstandige basis?
Ja
Nee

Vragen specifiek voor medisch afgevaardigde:

21. Doet u deze job voltijd of deeltijds?
Voltijds
Deeltijds
22. Heeft u promoties gemaakt binnen het bedrijf waar u begon?
Ja
Nee
23. Raadt u deze job aan voor bachelors LO?
Ja
Nee
24. Bent u tevreden met uw job?
Ja
Nee

---

⁴⁰ Hier komen alle bevroegde, die 'Ja' aanduidde op de vraag van het bijberoep, terecht.

25. Bent u tevreden met uw loon?

- Ja
- Nee

26. Waarom koos u niet voor een job in het onderwijs?

27. Heeft/ had u buiten uw werk nog een bijberoep?

- Ja
- Nee

Vragen specifiek voor secretariaat-medewerkers:

28. Doet u deze job voltijds of deeltijds?

- Voltijds
- Deeltijds

29. Bent u tevreden met uw job?

- Ja
- Nee

30. Bent u tevreden met uw loon?

- Ja
- Nee

31. Zou u liever als leerkracht gaan werken of verkies je een job op het secretariaat?

- Leerkracht
- Secretariaat

32. Heeft/ had u buiten uw werk nog een bijberoep?

- Ja
- Nee

Vragen specifiek voor personal trainers/ Fitness-instructeur:

33. Doet u deze job voltijds of deeltijds?

- Voltijds
- Deeltijds

34. Voert u deze job zelfstandig uit of voor een externe?

- Zelfstandig
- Voor een externe

U werkt voor iemand extern als PT/ FI:

35. Wat is de naam van het bedrijf/ de club waar je voor werkt?

Vragen specifiek voor personal trainers/ Fitness-instructeur:

36. Werkt u meer dan 50% van de uren na 18u?

- Ja
- Nee

37. Bent u dadelijk begonnen als personal trainer of fitness-instructeur?

- Ja
- Nee

38. Bent u tevreden met uw job?

- Ja
- Nee

39. Bent u tevreden met uw loon?

- Ja
- Nee

40. Wat is de reden dat u niet voor een job in het onderwijs koos?

41. Heeft/ had u buiten uw werk nog een bijberoep?

- Ja
- Nee

Vragen specifiek voor medewerkers van de sportdienst:

42. Welke job voert u uit op de sportdienst?

- Sportfunctionaris
- Animator/ lesgever
- Administratief medewerker
- Andere

43. Doet u deze job voltijds of deeltijds?

- Voltijds
- Deeltijds

44. Was u dadelijk begonnen met deze job na het afstuderen?

- Ja
- Nee

45. Bent u tevreden met uw job?

- Ja
- Nee

46. Bent u tevreden met uw loon?

- Ja
- Nee

47. Wat is de reden dat u niet voor een job in het onderwijs koos?

48. Heeft/ had u buiten uw werk nog een bijberoep?

- Ja
- Nee

Vragen specifiek voor de financiële sector:

49. Wat voor job voert u uit?

50. Bent u tevreden met uw job?

- Ja
- Nee

51. Bent u tevreden met uw loon?

- Ja
- Nee

52. Wat is de reden dat u niet voor een job in het onderwijs koos?

53. Heeft/ had u buiten uw werk nog een bijberoep?

- Ja
- Nee

Overige:

54. Welke job voert u uit?

55. Bent u tevreden met uw job?

- Ja
- Nee

56. Wat is de reden dat u niet binnen het onderwijs werkt?

57. Bent u tevreden met uw loon?

- Ja
- Nee

58. Heeft/ had u buiten uw werk nog een bijberoep?

- Ja
- Nee

Afsluiting:

59. Heeft de opleiding u iets bijgebracht in functie van de job(s) die u uitvoert of uitvoerde?

- Ja
- Nee

60. Zou je de opleiding opnieuw kiezen in functie van de job(s) die u uitvoert of uitvoerde?

- Ja
- Nee

61. Hoe zou de opleiding LO kunnen geoptimaliseerd worden als voorbereiding op de job die je nu uitvoert?

- Ja
- Nee

Eventuele tips:

62. Heeft u nog tips voor studenten die afstuderen?